

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
 One Year \$4.00
 Six Months \$2.00
 AT NEWS-STANDS 3c. A COPY
 DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
 2334 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.
 Tel. Roosevelt 7791

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

JEI MYLI LIETUVĄ
 PIRK LAISVĖS
 BONA

KAINA 3 CENTAI
 PRICE 3 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS PENKTADIENIS, SPAL. (OCT.) 7 D., 1921 M.
 ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. VI No. 236

SERBIJA IR RUMUNIJĄ MOBILIZUOJASI

Pasibaigė Tautų Sąjungos Suvažiavimas

PARYŽIUS, spal. 7. — Čia iš kelionės po Balkanus sugrįžo Sherrill, buvęs Suv. Valstijų pasiuntinys Argentinoi. Jis lankėsi Bukareste, Belgrade ir Budapeste. Jis tvirtina, kad Balkanuose aiškiai pramatomas naujas karas. Balkanų valstybės galvatrukčiais rengiasi sukelti naują karo vėsulę.

Sherrill pasakoja, kad jis didžiai stebėjosi, kuomet Rumuniją radęs pilnai pasirėngusią karan.

Ano jo, Rumunija stengiasi pateisinti tokį savo pasielgimą. Sako buvę būtina reikalinga karo padėti paskelbti Besarabijoje ir Transilvanijoje. Tas abi provincijas Rumunija gavo nuo Rusijos ir Ungarijos, kaip atlyginimą už dalyvavimą kare sąjungininkų pusėje.

Serbija taip pat teisinasi. Sako, kad mobilizacija ir visoks militaris veikimas esąs reikalingas ypač Bosnijoje ir Gercogovinoje.

Sherrill sako matėsi su įvairių Balkanų šalių užsienio reikalų ministrais. Nuo jų ir kitų jam teko patirti, kad tos visos valstybės šandie palaiko skaitlingas armijas.

Visur Serbijoje teko matyti daug kareivių. Pačiame Belgrade kasdien daugybė kareivių maršuoja gatvėmis. Serbijoje gyvena daugybė ir buvusių gen. Wrangelio kareivių.

Kokius turi tos valstybės tikslus, sunku pasakyti. Spėjama, kad jos pasirėngusios bendrai veikti prieš Ungariją, jei kartais tenai grįžtų karaliaus.

Skandinavijos Valstybių Vargai

STOCKHOLM Švedija, sp. 7. — Aną dieną atsistatydino Švedijos ministrų kabinetas, kuriam vadovavo premieras von Sydow. Atsistatydino dėl to, kad naujai parlamentas išrinkta daug socialdemokratų atstovų.

Karalius kabineto atsistatydinimą priėmė, bet prašė kokią laiką išbūti savo vietoje. Tuo metu karaliui bus progos surasti kitą premierą.

Kuomet pirmą vienierių metų atsistatydino premieras socialistas Branting su savo kabinetu, tuomet buvo pašauktas premierauti dabar atsistatydinęs von Sydow. Šis sudarė kabinetą be jokios partinės spalvos. Tai buvo taip vadinamas "biznio" kabinetas. Nei pats parlamentas nieko bloga neturėjo prieš tą kabinetą.

Brantingui proga.

Kadangi parlamentas šimet igijo daugian socialistų atstovų, karaliui bus sunku parin-

GENEVA, Sveicarija, spal. 7. — Antrasis metinis Tautų Sąjungos suvažiavimas čia pabaigtas. Pabaigoje išrinkta Sąjungos tarybon keli atstovai ir suvažiavimas pertrauktas ligi ateinančių metų.

Suvažiavimo pirmininkas Van Karnebeck kalbėdamas paminėjo visus suvažiavimo atliktus darbus. Ir pareiškė, kad visi tie, kurie, rasi, nuo Tautų Sąjungos laukė kokių antgamtinių nuveikimų, kad Sąjunga galėsianti pasauly įvykinti rojų, be abejonės, bus apsvylę.

Bet pesimistai, kurie pramatė Sąjungos subyrėjimą, be abejonės, bus sugėdinti atliktais suvažiavimo darbais.

Pirmininkas plačiai kalbėjo apie įsteigtą tarptautinio teisybės tribunalo ir kitus atliktus dalykus, del kurių Sąjunga yra suorganizuota ir šandie pasekmingai darbuojasi.

Pačių suvažiavimo delegatų nuomonės pasiskirsčiusios apie nuveiktus didelius darbus. Bet abejonės tų visų darbų pasekmės visgi visus tenkina.

Apie nusiginklavimo konferenciją visaip kalbama. Tai konferencijai ypač prielankia ja mažosios valstybės, tuomet ir didžiulės valstybės susiaurintų savo ginklavimosi, tuomet ir joms būtų geriau.

T. Sąjungos karštieji šalininkai su žingeidumu laukia to suvažiavimo Washington. Nes tenai gali but duota pradžia kokiai nors kitai tarptautinei organizacijai, kuri ar tik negalėtų užtemdyti Tautų Sąjungą. Tai negestinas daiktas.

kti premiera. Ir, matyt, priešais ir vėl kviesti premierauti tą patį Brantingą. Jei jis apsimis, suprantama, jis ir vėl mėgins šaly įvesti visokias socialistines reformas, kas jam nepavyko padaryti pereitu kartu. Del to ir vėl turės pakilti nesutikimų.

Sekantis švedų parlamentas turės atstovų: socialdemokratų 106, liberalų 41, valstiečių unijos 21 ir konservatistų 62.

Negali džiaugtis.

Pastarosios visos trys partijos stovės opozicijoje prieš socialdemokratų. Taigi socialdemokratams, neturint daugumos balsų, nebus ko pasidžiaugti savo skaitlingumu.

Panašus stovis su socialdemokratais gyuoja ir kitose Skandinavijos valstybėse. Tai gi spėjama, kad socialdemokratų pakilimo klausimu bus suaukta tų visų trijų valstybių tarparlamentarinė konferencija, kurioje bus aptartas koksai nors bendras veikimas.

Turės opoziciją.

Nereikia nei abejoti, kad jei Branting apsimis premierauti, tai vargiai jam pavyks sudaryti stiprų kabinetą. Nes prieš jį pakils parlamento opozicija, ypač jei jis mėgins į ministerius pastatyti savo šalininkus.

Gal jis mėgins ir vėl vykinti šaly reformas. Bet tai bus tuščios jo tos pastangos. Nes visuomet sutiks smarkų pasipriešinimą.

ANGLIJA ATMOKĖS SKOLAS S. VALSTIJOMS.

Tik tas užims daug laiko

LONDONAS, spal. 7. — Laikraštis Daily Express padėjo žinią, jog Suv. Valstijos spaudžia Angliją mokėti skolas.

Anglijos pinigyno ministerija ir užsienio ofisas užgina tą žinią. Ir pareiškia, kad Anglijos pozicija tame klausime aiški. Anglija atmokės skolas. Bet tam tikslui reikalingas laikas.

Pirmą poros metų buvo pakelta sugestija, idant visi kiti kitiems dovanotų karo skolas. Tas Washington sutikta be entuziazmo. Nuo to laiko Anglija daugiau jokio balso nekelia tuo klausimu.

Jei Suv. Valstijos tečiau reikalautų tuojuos skolų atmokėjimo, tuomet Anglija irgi reikalautų skolų iš Prancijos, Serbijos ir kitų šalių, kurios skolingos Anglijai daugiau, negu Anglija Suv. Valstijoms.

ANGLŲ POLICIJA TERORIZUOJA AIRIUS.

LONDONAS, spal. 7. — Iš Airijos miesto Cork praneša, kad aną naktį į važiuojančią automobilį anglų policiją kažkas šovęs.

Po to policija pradėjus šaudyti į visus šonus be jokios atodairės. Ir priede dar įsibrovusi į keletą namų. Policijos viršininkas pranešė padarysias tardymus.

GAL NELEIS TURĖTI SUVAŽIAVIMĄ.

DUBLINAS, spal. 7. — Atėinančio sausio mėnesiu airiai rengia suvažiavimą Paryžiuje, jei ligi to laiko nebus pabaigtas Airijos klausimas.

Dabar laikraščio Irish Times korespondentas iš Paryžiaus praneša, kad Prancijos vyriausybė, matyt, uždraus ten airiams suvažiavimą.

AZERBEDJANE REVOLIUCIJA.

LONDONAS, spal. 7. — Azerbedjano respublikoj Kaukaze pakilo revoliucija prieš bolševikų valdžią.

Revoliucionieriai kasdien eina stipryn. Kasach distriktu viename su revoliucionieriais susirėmimo bolševikų kariuomenė prarado 1,000 nužalintais ir 3,000 sužeistais.

ORAS. — Šandie nepastovus oras; gali but lietaus; mažai atmaina temperaturoje.

GEN. WOOD IŠEJO IŠ ARMIJOS.

Jis paskirtas gubernatorium Philipinuose.

WASHINGTON, spal. 7. — Karo sekretorius Weeks paskelbė, kad gen. Wood sutiko but generaliu gubernatorium Philipinų salose. Bet kadangi kongresas nenori sutikti, kad jis budamas gubernatorium podražg skaitytusi veikiančios armijos generolu, tad gen. Wood išstojo iš veikiančios armijos.

Gen. Wood Suv. Valstijų armijoje turi ilgą karjerą. Jis armijoje išbuvo apie 35 metus.

Iš pradžių, pradėjus 1885 metais, jis armijoje tarnavo kaip gydytojas chirurgas. Veikiai pakelta kampanija prieš indionus Arizonoj ir šiaurinėj daly Mexico valstijos. Toje kampanijoje jis vadovavo skaitlingajam pėstininkų būriui.

Jam vyko toje kampanijoje. Pats kongresas jam pripažino medali už narsumą, nepaprastą drąsą ir energiją.

Pasibaigus tai kampanijai gen. Wood išnaudojo užsiėmę gydytojo praktika armijoje. Taip buvo ligi 1898 m.

Tais metais pakilo karas S. Valstijų su Ispanija. Atžymėtas gydytojas Wood metė praktika ir nat greitųjų suorganizavo iš savanorių raitelių būrį.

Nuo to laiko jis pasiliko veikiančioje armijoje karininku. Paskui iš eilės buvo generaliu gubernatorium Kuboj, Philipinų salose (Mindao departamente), ant gal pastarojo karo metu jis lavino muštros surekrutuotus naujokus.

Buvo nuvykęs Prancijon karo metu. Bet tenai jam neteko tarnauti. Nes greitai padaryta armistacija.

Perniai jis mėgino kandiduoti į Suv. Valstijų prezidentus. Tačiau nepavyko.

PASALINTAS PASTOS VIRŠININKAS.

WASHINGTON, spal. 7. — Pastų sekretoriaus Hays parydymu iš vietos pašalintas Rockford, Ill., pastos viršininkas Hefferan už nepildymą savo priedermių.

BRYCE KELIAUJA NAMO.

NEW YORK, spal. 7. — Iš čia Anglijon iškeliavo buvęs kituomet Suv. Valstijose Anglijos ambasadorius, vice-grafas Bryce.

GUB. SMALL PROKLAMACIJA.

Illinois valstijos gubernatorių paskelbė proklamaciją. Visus gyventojus kviečia paminėti buvusios kituomet Chicagoj didelio gaisro sukaktuves. Tos kasmetinės sukaktuvės visiems turi priminti, kaip tai daug reikia saugotis gaisrų.

Taigi gubernatorių pataria:

"Idant spalį 9 d., kuri išpuola sekmadieny, visose bažnyčiose būtų išaiškinta dideli nuostoliai, kokius padaro gaisrai. Taigi žmonės turėtų but visuomet budrūs, kad nepakelti gaisrų nei namuose, nei darbavietėse, nei kur kitur.

"Idant spalį 10 d. visose mokyklose mokiniai būtų lavinami praktiškai, kas reik daryti pakilus gaisrui, idant jiems būtų išaiškinta, kaip išvengti gaisrų.

"Idant sekančioji visa savaitė būtų pašvesta apsilavimui visur aplink namus.

"Idant dažniau gaisrų klausimais būtų daromi viešieji susirinkimai, kuriuose žmonės būtų supažindinami su gaisrų baisenybėmis. Ir t. t."

Miss Marie Rosenberg nešė vakar bankon padėti \$125. Milwanke gatvėje, ties North Ave., užpuolė ją plėšikai ir atėmė pinigų.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

By GENE BYRNES

Dvi draugės atsiviekina. Išeinančioji iš draugės namų reiškia nepilną pasitenkinimą vakar, koki praleidusi. Namų šeimininkė pareiškia džiaugsmo turinti vilties, kad jos draugė antrą kartą neateisianti pas ją vakaran.

ŠRIFTĄ SURINKO...

(Iš žvalgybos skyriaus darbuotės).

Rugp. 22 ir 23 d. naktį senajam mieste Pažų gat. atrasta slapta bolševikų komunistų spaustuvi ir sulaukymas jos vedėjas "redaktorius" koks tai žydas Rozenfeldas Abromas, bolševikų komunistų partijos iš Minsko atsiųstas specialiai komunistinei literaturai Lietuvoj gaminti. Be tiesioginių savo uždavinių, kurie jam partijos buvo duoti, jis taip pat turėjo dar varyti stiprią komunistinės jaunūomenės tarpe prieš valstybinę propagandą. Iš visko matosi, kad bolševikų komunistų partija visiškai nesigaili pinigų priešvalstybinei darbuotei, nes slaptas butas, kur buvo minimoji spaustuvi visiškai puikiai su visokiais patogumais įrengtas, butent daugybė elektros lempučių, varpelių, širmų, kostiumų ir tt. Ateity patartina visiems "proletariškų laikraščių" leidėjams pakelti spaustuven, nemėtyti šrifto raidžių, nes žvalgybai tenka jas rankioti.

L. "L-vė"

LIETUVIŲ GIMNAZIJA TELSIUOSE.

TELSIAI, (Elta). Telsių lietuvių gimnazijoje mokslas prasidėjo rugpjūčio 28 d. Pasirodė, kad šmet Telsių gimnazija žymiai pakilo kaip mokytojų, taip ir mokinių skaičiu. Jau yra 8 klasės: reikalinga buvo padaryti III, IV ir V lygiagretės klasės. Mokinių prisirinko apie 400; tačiau skaičius nenusistovėjęs, nes kasdien atvažiuoja iš kitų Zemaitijos gimnazijų.

Istojimui į gimnaziją buvo paduota apie 200 prašymų, išlaikė kvotimus 177 asmenys ir neįlaikė vos 64.

Mokytojų šmet busią 21. Iš jų 11 baigė aukštesnius mokslus. Pakviesti trys nauji mokytojai: p.p. V. Ridelis, Fabricijus ir Labutis. V. Ridelis yra baigęs vokiečių konsulu Rostove, mokytojas Fabricijus mokslus baigęs Londone ir dėstys vokiečių, prancūzų ir anglų kalbas. P. Labutis — inžinierius, buvęs Maskvos universiteto privatdocentas, dėstys matematiką ir psichologiją. P. Fabricijus — juristas lotynų kalbos žinojas, dėstys lotynų kalbą.

Tečiau didelio nepatogumo yra su gimnazijos namais, nes šie dabar ankšti ir ne tam paruošti. Telsiuose jau sunku begauti naujai atvažiuosiuos namų gyventi.

ŽVEYBOS KLAIPĖDOJE.

KLAIPĖDA, (Elta). 2 šių metų liepos mėn. Klaipėdos srity žvejbos vaisiai buvo patenkinami del gražaus oro ir patogių vėjų. Ne per daug žuvų sugauta Juodkrantė ir Nidėj.

Bendrai imant, per liepos mėnesį Klaipėdos pakraščio

Baltijos juroj sugauta 83,800 kilog. žuvies, 122,000 markių vertės. Kuršo marėse — 76,550 klgr. žuvies, 197,076 markių vertės ir Klaipėdos krašto vidaus vandenys — 80,400 klgr. 258,700 markių vertės.

STIPRUOLIAI

TELSIAI, (Elta). Paskutinėmis dienomis atvažiuoja į Telsį stipruolis lietuvis Jakubavičius ir estas Perus. "Draugo" salėje jie rodė savo pajėgą sunkiąją atletiką. Rugp. 28 d. pavakary estas Perus leido per save pervaziuoti automobiliui. Visa buvo atliktą gatvėje žiurint didžiai žmonių miniai. Ant stipruolio padėta durys ir plati lenta, o per ją automobilius pervaziavo, nepadaręs nieko blogo po durimis guliniui. Šie stipruoliai važinėja po Lietuvą šeštas mėnuo.

PUNSKAS. Rugs. 1 d. lenkų žandarmerijos ir pėstininkų burys užpuolė Kreivėnų kaimą į šiaurę nuo Punsko, vidury neutralės zonos, daugiau mūsų pusėje, ir išplėšė iš gyventojų daug arklų, raguočių, maisto, drabužių ir pinigų.

Apsinakvojė tame pat kaime, lenkai pareikalavę, kad žmonės sumokėtų per dvi valandas 265,000 lenkų markių. "Lietuva"

RAGINA PASAUKTI TEISMAN APSKUSTUS UNIŲ AGENTUS.

Senatorius John Dailey, žinomas Dailey legislativės komisijos pirmininkas, City kliube kalbėdamas ragino Chicago valstijinį ir federalį prokurorus kuoveikiau pašaukti teisman unių "business" agentus ir sukčius kontraktorius, kurie čia ilgą laiką pelnėsi dideliais kyšiais namų statymo pramonėje.

Kaip tuos, taip kitus, lygiai ir išnaudotojus namų statymo medžiagos pirklius kuoveikiau reikia šaukti kriminalin teisman ir be jokio pasigailėjimo bausti kalėjimu.

Nes kaip ilgai, anot Dailey, tie sukčiai nebus nubausti, taip ilgai Chicagoje nebus galima pastatyti nei vieno namų be papirkimo tų nedorųjų žmonių. Kuomet nebus naujų namų, samdos visais laikais bus brangios.

Jei patys unių darbininkai negali sutvarkyti savo sukčių agentų, juos gali tvarkon pašaukti kriminaliai įstatymai.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažiau 25,000 dolerių spalį 6 buvo tokia pagal Merchants Loan & Trust Company:

Anglijos sterl.	svarui	3.70
Prancijos šimtui frank		7.12
Italijos šimtui lirų		4.14
Vokietijos šimtui mark		.83
Lietuvos šimtui auksinų		.83
Lenkų šimtui markių		.02

KITA NELAIMĖ.

Bolševistinė Rusija smaigia badas. Bolševikų valdžia šaukėsi pagalbos viso pasaulio proletariato. Tas proletariatas — tai radikaliai gaivalai. Nors jų yra šandie pilna visose šalyse, tačiau jie patys yra plikutėliai. Nes tas proletariatas pats netik nedirba, bet dar ir kitus darbininkus kursto mesti darbus ir kelti revoliucijas.

Suprantama, tas proletariatas neduoda bolševistinei Rusijai jokios pagalbos. Rusiją šandie kiek yra galima šelpia kapitalistinės ir buržuazinės valstybės. Siunčia ten maistą ir drabužius. Siunčiama pašelpa tačiau tenka ne bolševikams, bet bolševikų nuskriaustiems tamsiems badanantiems gyventojams.

Žymiausia šelpimo dalį ir darbą atlieka Amerikos Šelpimo administracija.

Kuomet pasaulis šandie šelpia maistu badančius, tiems nelaimingiems žmonėms be bado artinasi kita nelaimė. Ji taip pat baisi, kaip ir badas. Tai žiemės šalčiai.

Rusijos susisiekimo priemonės suirusios iki žemiausio laipsnio. Ateina žiema. Miestai ir miesteliai neturi kuro. Nėra nei anglų, nei medžių. Nors Rusija turtinga miškais, bet neturima priemonių, kaip nukirstus medžius pristatyti į atokius nuo miškų miestus.

Be kuro žmonės pradės stingti. Prie bado prisidės visokios del šalčio pakilusios ligos. Išalkusio žmogaus organizmas neatsilaikys prieš jokią ligą. Žmonės dar labiau ir skaitlingiau ims mirti.

Atrodo, kad svetimos šalys bus vėrčiamos žiemos metu Rusijai pristatyti ir kuro, kaip šandie ten pristato maistą.

Tas visas baisenybes Rusijoje pakėlė bolševikai. Kad juose būtų nors žmoniškumo arba sąžinės, jie prisipažintų prie savo klaidų ir paliautų užurpavę Rusijos valdymą. Tačiau jie to nedaro. Negali. Nes kur tuomet dingtų tokie Leninai, Trockiukai, Litvinovai ir eilių eilės jų satelitų veltėdžių, svetimu prakaitu mintančių gaujos?

Eina žiema, eina naujos nelaimės. Rusų tauta atsiduria ant pragaišties kranto.

LIETUVOS ATSTOVAS DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS SVETAINĖJE.

10:30 val. vakaro Atstovas įeina svetainėn. Jį veda Lietuvos ir Amerikos vėliavos. Įėjus svetainėn publika susitupa. Benas groja. Aplodismentai pritaria. Orkestra, pianas ir choras Lietuvos himną dainuoja. Atstovas, kun. klebonas Ig. Albavičius scenoje. Choras pianui pritariant dar vieną dainelę dainuoja.

Klebono sveikinamoji kalba.

Gerb. Lietuvos Respublikos Atstove.

Mes gyvai atsimename tą valandą kada iš mūsų brangios tėvynės Lietuvos pirmą kartą atkeliavo svečiai tėvynės siunčiami. Jie pareiškė, kad jau nukrito geležiniai pančiai kuriais ilgus amžius buvo surakinti Lietuvos vaikai.

Mūsų džiaugsmui ir laimei nebuvo galo. Ir kokiais jausmais kvėpavo mūsų krutinės: meilės, prisirišimo, dėkingumo brangiai tėvynei. Nors mes čia svetur gyvename, jaučiamės esą Lietuvos sunys ir dukterys.

Tais pačiais jausmais ir šandien Tamistą sutinkame. Kaip anuomet taip ir dabar sveikiname Tamistą, išreiškiam savo pasirijimą remti tėvynės pastangas kovoje už laisvę ir nepriklausomybę. Mes žinome Tamistos kelionės tikslą, remime Tamistą pakol nors vienas priešais kėsinsis pakelti ranką ant tėvynės laisvės (Publika smarkiai ploja).

Šiuo kart tikslas pasiektas. Prieš ateisiant į svetainę kvotą jau su kaupu atlikta. Džiaugiamės savo pareigą atlikę ir prašome tarti žodį kūrų sustiprins mumyse tėvynės meilę, kuri mus ves prie naujų tėvynės laimėjimų, tiesiant jiems pagalbos ranką. (Salėje karštai plojama).

Atstovo kalba.

Sveikinimas ir linkėjimai.

Broliai lietuviai. Iš tolimos šalies, šalies kurią mylite ryto ir vakaro metu, kurią prisimeuat nuliudimo ir džiaugsmo valandoje, iš jūsų tėvynės pasveikina atvežu. Tėvynė linki laimingo gyvenimo. Ji linki jums kuomažiausiai var-

gy, ji linki šviesesnių laikų. Ji linki kad tie lietuvio kraujo lašai svetur nubirę subėgtų į kraujo upelius ir plaukdami drasia ir skaisčia gyvybe, praskintų jums kelią kuomet jūs grįšite į savo tėvynę. (Ploja).

Tenai tolima tėvynė kurią apleidote, o kurią kiti tik iš tėvų ir giminių pasakojimų žinote, ji tapo laisva, nepriklausoma šalis ir drasia laisvę trispalvę vėliavą ir jos nepaleis pakol bent vienas jos sunus gyvuos. (Plojimai).

Ta šalis kurioje tiek vargta, savo krūtine jos gyvybė nuo priešų ginta, visiems teko kilnoti jos skaudus likimas, žiaurus karo priepuoliai atremti. Jauni ir seni tą naštą kėlėm.

Nekalbant apie didįjį karą kūrų naikino mūsų turtą, sveikatą, bet ir pasiūso savimo laiką, kuomet bermontininkai ir lenkai norėjo mums laisvę paveržti, tais laikais tėvynė kreipėsi į jumis prašydama paramos. Jūs atsilieptė ir jos nusiskundimą, kuomet be jūsų pagalbos nežinia kokiis likimas būtų mus ištikęs. Tėvynė jums dėkinga ir niekuomet to neužmirš.

Peiktinas apsiereiskimas.

Ne vienas iš jūsų pažįstamų nukeliavo Lietuon. Ten jis jau įsteigė ar tai prekybos ar pramonės įstaigą, ne vienas įgijo žemės ir gražų gyvenimą. Kur duona ten ir tėvynė, ar Lietuva bus ar ne, man visvien. Jeigu nebus, tai kam aš turiau pirštus ugnin kišti. Džiaugkimės kad jų mažai.

Politikos laimėjimai.

Šios dienos politikos padėtis priejo prie laimėjimo kokio senai laukė tauta.

Lietuva susilaukė iš demokratijos Šveicarijos respublikos Lietuvos pripažinimo šitos šalies ištista ranka ypatingai yra brangintai. Senas priežodis sako: prietelių gali pažinti tik nelaimėje. Kuomet lietuvių lenkų ginčas rimas, Genevoje eina mirtinos rungtynės, sumobilizuotos proto pajėgos, viena puse nori paglemžti, gi kita spiriasi.

Supraskite broliai. Ar nes-

kaudu kad atvažiuos iš svetur pradeda savąjį liūdę terštį: o čia tas negerai. Ir pradeda visa niekinti, biauoti. Jis nepaiso ir mūsų vargų asarų ir kraujo. Ne, ne tuo keliu einama. Reikia stoti darban. Kas raumenų ir dramos turi, lai sau tuva ima. Lai padeda įstaigas steigti, tobulina gyvenimo sąlygas. Demokratinės principas kiekvienam plačią veikimo sritį užtikrina. Renkamos iš žmonių savivaldybės, renkami piliečiai be skirtumo, renka mas žmonių Seimas kurs leidžia įstatymus šaliai. Bet man nepatinka ši valdžia. Valdžia daro blogai. Gerai, kitą kartą rinksiu tokią valdžią kuri geresnę tvarką įves. Tas yra demokratinės principas kurs duoda galimybes visiems eiti į sutartiną veikimą.

Jeigu kitus įtikrina, nubalsuoja, savo padarė. Tas yra pozityvus kuriamasai darbas, o ne kritikos, ardyimo, niekų darbas. Kas negera — taisyk, kas netobula — tobulint, bet išgriovus apsisukti ir išeiti. Taip negalima.

Tiesa, reikia pažymėti kad toki atsitikimai reti. Lietuvos piliečiai yra valstybiniai subrendę, suprantą momentą. Jie žino kad tik užtikrinus sau laisvę, bus galima dėti, ginčus kelti, tarti kokiomis popierėmis tą rumą lėpysime. Taigi džiaugiamės kad tai pavieni atsitikimai.

Delto paminė jau tokius atsitikimus kad jie nepasitiki. Mo nuodus leidžia, jie lengvai moja ranka į viską sakdami: Kur duona ten ir tėvynė, ar Lietuva bus ar ne, man visvien. Jeigu nebus, tai kam aš turiau pirštus ugnin kišti. Džiaugkimės kad jų mažai.

Politikos laimėjimai.

Šios dienos politikos padėtis priejo prie laimėjimo kokio senai laukė tauta.

Lietuva susilaukė iš demokratijos Šveicarijos respublikos Lietuvos pripažinimo šitos šalies ištista ranka ypatingai yra brangintai. Senas priežodis sako: prietelių gali pažinti tik nelaimėje. Kuomet lietuvių lenkų ginčas rimas, Genevoje eina mirtinos rungtynės, sumobilizuotos proto pajėgos, viena puse nori paglemžti, gi kita spiriasi.

Supraskite broliai. Ar nes-

HYMANO AVANPROJEKTO TEKSTAS.

Tęsinys

Str. 8. Užsienio politikos ryšiui abu, Liet. ir Lenkijos Seimai, parinks delegacijas iš lygaus narių skaičiaus, eidami proporcingos atstovybės sistemoje, kad iš svarbesnių partijų būtų atstovų. Tos delegacijos, bendrai posėdžiaudamos, balsų dauguma spres, kurie klausimai interesuoja abu kraštus. Užsienio politikos bendrojo intereso aktai, kurie reikalauja įstatymo sankcijos, bus iš pradžių pateikti dviem delegacijoms, drauge posėdžiaujančioms. Jų priimtas tekstas bus patiektas abiem Seimam ratifikuoti.

Abi Vyriausybės pažymės po lygų skaičių atstovų, kurie sudarys Užsienio Reikalų Tarybą; ta taryba turės uždavinio studijuoti klausimus, kurie bendrai interesuoja abu kraštus, ir paruošti bendrąjį darbo programą. Ji redaguos raportą periodinėms Vyriausybės konferencijoms.

Str. 9. Bus padaryta militarė apsigynimo konvencija šiais pamatais:

a) Abiejų generalinių štabų susitarima del kariuomenės mokymo ir organizacijos metodų priėmimo;

b) Abu generalinių štabų susitarima taikos metu del paruošimo bendro veikimo plano karui ištikus, taip pat ir del mobilizacijos, koncentracijos transporto ir paskirstymo kariuomenės pasieniuose. Šitas nutarimas bus vykdomas periodiniu konvencijų keliu. Be to nuolatini ryšiai bus išlaikyti tam tikro nuolatinio ryšio ir bendradarbiavimo organo;

c) Lietuvos armija kopus kariuomenė ir karo priemonėmis su Lenkijos armija už Lietuvos sienų. Lenkijos ir Lietuvos kariuomenių kopetacija Lietuvos teritorijoje. Naudojimas viena antros teritorijinėmis bazėmis, keliais, geležinkeliais ir t. t. bendriems strateginiams reikalingams;

d) Bendriems abiejų armijų veiksmams prasidėjus, nustatoma viena vadovybė, bet vyriausioji Lietuvos armijos masė pasilieka sugrupuota Lietuvos vadovybė.

Abi vyriausybės sprendžia ar karas turi gynybos pobūdžio

ir ar abi šalys esančios pasiryžusios kita kitai duoti pasipirties. Jeigu čia nebutų sutikimo, tai klausimas bus pavestas arbitrai, išanksto paskirtam Tautų Sąjungos Tarybos, abiem šalims sutinkant.

Str. 10. Tarp abiejų kraštų bus padaryta ekonominė sutartis, einanti toliau, negu didžiausio palankumo principas (la clause de la nation la plus favorisee).

Abi valstybės pripažįsta viena antrai laisvą jų produktų išvežimą su išimtimis, sukeltomis ar jų vidaus fiskalinės tvarkos, ar iki bendros pinigų sistemos nustatymo, kurso skirtumo.

Bendrai ekonominiai Tarybai, i kurią eis po 3 atstovus nuo kiekvienos Vyriausybės, bus pavesta:

1) prižiūrėti munitų sutarties vykinimą;

2) ruošti eventualinius šios sutarties pakeitimus;

3) nagrinėti visus bendrus ekonominius klausimus (transporto, susiekimo, piniginių ir fiskalinės tvarkos, monopolijų, prekių pirkimo užsieny, ekonominio konvencijų). Ji (Taryba) įteikins Vyriausybėms bendrą raportą.

Str. 11. Lietuva suteikia Lenkijai laisvą priėjimą prie jūros ir laisvą komercijos tranzitą. Be to, kai del Klaipėdos uosto, tai abi šalys susitarė del režimo, kuris, duodamas pilną suverenitetą Lietuvai, rezervuotų Lenkijai teisę bet kuriuo laiku naudotis uostu, lygiai kaip ir Nemuno, visokių rūšių transportams, taie skaičiuje amunicijai ir karo medžiagai. Jeigu būtų prieita prie susitarimo, p. Hymans prašytų Tautų Sąjungą paremti programą Santarvės valstybių priimtą.

Str. 12. Jei kiltų nesusipratimai, abi šalys apsiima pasiduoti sprendimui arbitro, kurį Tautų Sąjunga skirs, abiem šalims sutinkant.

Str. 13. Jei Lietuva ar Lenkija norės ateity padaryti atmainų į šią sutartį, tai jos apsiima apie tai pranešti Tautų Sąjungos Tarybai.

Priedas.

Protokolas.

Str. 1. Sutarties tekstą ratifikavus abiejoms Vyriausybėms.

LIETUVŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Šis leidinys iškystas nedėdienius PRENUMERATOS KAINA: CHICAGOJE IR UŽSIENYJE: Metams \$5.00 Pusel Metų 4.00 SVV. VALST. Metams \$6.00 Pusel Metų 3.00 Prenumerata mokasi iškalno. Laiškas skaitosi nuo užsirašymo dienos. Naujų metų. Norint pernai, apyt. adresą. Vėliau, praėjus ir senas adresas. Pinigai geriausiai siųsti šperkant krasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdėdant pinigų į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBL. CO. 434 S. Oakley Ave., Chicago. Tel. Roosevelt 7791.

bėms, jis bus patiektas legaliai Vilniaus srities atstovybei. Vilniaus srities legalės atstovybės priimtas nutarimas bus pateiktas tiesioginai Tautų Sąjungos Tarybai.

Str. 2. Tautų Sąj. Taryba skirs savo atstovą, kuriam bus pavesta interpretuoti sutartį ir daboti jos vykdymą.

Str. 3. Visi okupacijos kariuomenės ir valdininkijos gaivalai, kilę ne iš Vilniaus, turi skubiausiai būti išvežti.

Str. 4. Lietuvos Vyriausybė įsikurs Vilnių po kantonalių savivaldybių ir Seimo rinkimų. Vilniaus kantono organizavimas turės būti realizuotas per laikotarpį ne ilgesnį kaip 6 mėn. po to, kai sutartis bus legalė, Vilniaus srities atstovybės priimta.

Str. 5. Ligi to laiko ir tuo atveju, jei vietinėmis pajėgomis negalima būtų sudaryti pakankamą policiją, tvarkos laikymui ir rytų sienos saugojimui, dygus lenkų ir lietuvių kariuomenės kontingentai galės būti įleisti į Vilniaus kantoną ir ten apimti aprėžtus ir iš anksto nužymėtus sektorius, einant tam tikra abiejų Vyriausybų sutartim.

Str. 6. Komisija iš 3 narių, Tautų Sąjungos Tarybos skirtingų, su Lietuvos ir Lenkijos atstovais, nuties sieną, nužūrėtą sutarties 2 ir 3 straipsniais.

Str. 7. Einant 9 ir 10 str. bus pradėtos derybos tarp abiejų, kuriuos skirs abi Vyriausybės, kad suredaguotų militarinę ir ekonominę konvencijas. Jei derybos nepasiektų vaisių, Tautų Sąjungos Tarybos atstovas paims neišristus punktus.

(Pabaiga)

ŽEMĖS REFORMOS ĮSTATYMAS.

II-uoju skaitymu Steigiamojo Seimo priimtas 1921 m. Liepos mėn. 8 dieną.

Žemės reformos tikslas.

1 §.

Žemės reformos įstatymas leidžiamas be žemių ir mažžemių žeme aprūpinti, žemės valdymui taip sutvarkyti, kad būtų tinkamos sąlygos žemės ūkiui ir visų pirma smulkiajam ir vidutiniam ūkiui tarpiti, ir suvalstybinti tiems žemės turtams, kuriuos valstybė gali tikslingiau naudoti ir apsaugoti, negu privatus asmenys.

I SKYRIUS.

Žemės ištekliai žemės reformai.

2 §.

Žemės reformos reikalams žemės imamos:

a) iš valstybinių žemių, kurios einant "Žemės reformos įvedamuoju įstatymu miškams, pelkėms, vandenims ir privilegijotai įgytoms žemėms nusavinti 1920 m. Rugpjūčio mėn. 14 d." pereinama valsty-

bės nuosavybėn, išskyrus žemes bei ūkius, kurie, prieš šį įstatymą paskelbiant, teisėtu keliu, neskaitant tiesioginio ir testamento keliu paveldėjimo, buvo parduoti į kitas rankas ir yra nedidesni kaip 80 ha;

b) iš esamų valstybės žinioje ir faktinai bažnyčių valdomųjų įvairių rūšių bažnyčių žemių, kaip pažymėta šiame įstatyme § 7 ir 8;

c) iš buvusio Rusijos Bajorų Žemės Banko žemių ir iš buv. Rusijos Valstiečių Žemės Banko žemių einant 1919 m. Sausio mėn. 19 d. įstatymu del buv. Valstiečių Banko žemių;

d) iš privatinų savininkų žemių, nepažymėtų šio § punkte "a", jei savininkai turi žemes daugiau už nustatytas 3 § normas;

e) iš žemių, kurios tenka Lietuvos valstybei, einant sutartimis su kitomis valstybėmis arba Lietuvos pilietybės įstatymo atitinkamais paragrafais;

f) iš žemių, kurios konfiskuojamos, einant įstatymu apie Lietuvos piliečius, įstojusius į Bermonito ir Virgolio ginklų būrius, taip pat tarnavusius lenkų le-

gijonuose ir einant baudžiamojo statuto § 8.

g) iš žemių, kurios grynai valstybei, einant šio įstatymo § 24 ir 25.

3 §.

Iš privatinų savininkų žemės reformos reikalui imamos visos žemės ir ūkiai, kur vieno asmens ar vienos šeimos rankose yra daugiau negu 80 ha.

Privatiniam savininkui, kurio žemės nusavinamos, priklauso teisė pažiam ir tai prie vieno daikto pasirinkti neliečiamos žemės plotas ligi 80 ha, tame skaičiuje ligi 25 ha ir buv. savo miško, nors jis ir nebutų prie vieno daikto su kita jam paliekama žeme; pasirinktos ir paliekamos žemės ir miško plotams sienas galutinai nustato žemės tvarkymo atitinkama įstaiga.

Pastaba I. Jei kas nors turi žemės ir daugiau negu 80 ha, bet tas 80 ha žemės perviršis nesudaro tokio ploto, kuris būtų atskiram savarankiskam ūkiui ir negalima skirti jo mažžemių, tai ta žemė neimama.

Pastaba II. Iš savininkų, kurių žemės ūkiai labai apleisti ir randasi blogame stovyje, gali būti nusavinta ir daugiau šio § nurodytų normų, o išimtiniais atsitikimais ir visa žemė.

Pastaba III. Pramonės įmonės, kurios yra nusavinamos žemės plotuose, šio įstatymu nenusavinamos ir prie jų paliekami atitinkami žemės plotai.

II SKYRIUS.

Žemių nusavinimas.

4 §.

Pirmoje eilėje imama stambiausieji ir labiausiai apleistieji dvarai. Žemė tų savininkų, kurie turi ne daugiau 150 ha ir kurie patys tą ūkį valdo, imama tuomet, kada stambesnieji ir apleistieji dvarai bus išskirstyti bežemių ir mažžemių.

5 §.

Privatinų savininkų nusavintinos žemės ir žemės ūkiai nusavinami su esamais tose žemėse ir ūkiuose trobesiais ir kitu nekilnojamu turtu, taip pat su priklausomais ūkiui arkliais, tinkamu dvaro ūkiui

arba įsikuriantiems žemės ūkiams inventorium, priklausoma nusavinamojo ūkio darbininkams ordinarija ir kitais jų išlaikymui reikalingais produktais.

Pastaba I. Einant šio § iš nusavinamojo kilnojamojo ir nekilnojamojo turto savininkui paliekama žemės ūkiui reikalingas kilnojamojo ir nekilnojamojo turto kiekis sulig žemės ūkio ir Valstybės Turtų ministerijos nustatytomis normomis.

Pastaba II. Išimtis, § 4 past. III paminėtoms, šis § netaikomas.

6 §.

Priverčiamuoju keliu šio įstatymu numatyti žemės reformos reikalai negali būti imamos žemės, kurios priklauso miestų, miestelių, apskričių ar valsčių savivaldybėms bei šokių bendruomenėms.

7 §.

Bažnyčių, vienuolynų ir kitų bažnytinių įstaigų žemės imamos žemės reformos reikalui tais pat dėsniais, kuriais imamos privatinų savininkų žemės.

PREZIDE
K
Aną die
dingas pa
liepimą į
tę gyvent
tikslu rast
nių, kad
biamis ir p
tį šaliai
nanciją žie
daiktas mi
gyventi.
šaip taip
ri kur pri
bus atėjus
Taigi p
simu pirm
valstijų g
stų majoro
nininkus.
ryti kokia
hečių org
pavesti pa
bantiems.
Per visą
siems gy
kiau mob
veikti ned
jau netoli
Nacional
rencijos ko
eity paskel
veikimo p
paskelbti t
bus pavest
kinti.
Preziden
me tarp ki
"Sušauk
konferencij
reikalingiau
kin būdu iš
blemą. Ne
šaly didelės
turi darbo.
"Kadangi
galima išs
atgaivini
ganizotis
kad būtų g
telti tikrąj
"Susirink
atstovai pa
nizavimosi
zacija turi
pramonini
ir darbinin
"Toks d
sargiai ir iš
KAIRY

SĖJIKAS.

PREZIDENTAS NEDARBO KLAUSIMU.

Aną dieną prezidentas Hardingas paskelbė oficiali atsiliepimą į visą tautą. Pakvietė gyventojus mobilizuotis su tikslu rasti darbo ir priemonių, kad palengvinti bedarbiams ir panaikinti grumojančią šalį pavojų. Nes ateinančią žiemą nebus galimas daiktas milionams bedarbių išgyventi. Vasarą tie žmonės šiaip taip gali pragyventi, turi kur prisiglausti. Kas kita bus atėjus šalčiams.

Taigi prezidentas tuo klausimu pirmiausia kreipiasi į valstijų gubernatorius, į miestų majorus ir į visus pramonininkus. Kviečia juos sudaryti kokias nors stiprias piliečių organizacijas ir joms pavesti parūpinti darbą nedirbantiems.

Per visą šalį eina obalsis visiems gyventojams kuoveikiau mobilizuotis ir ką nors veikti nedarbo klausimu. Nes jau netoli žiema. Ji eina.

Nacionalės nedarbo konferencijos komitetas trumpoj atėity paskelbs savo apibrėžtus veikimo planus. Taip pat bus paskelbti tie žmonės, kuriems bus pavesta tuos planus vykinti.

Prezidentas savo atsiliepime tarp kitko sako:

„Sušaukta Washington konferencija pakviesta duoti reikalingiausių patarimų, kuriu būdu iširti nedarbo problemą. Nes pasirodė, kad šioj šaly didelės žmonių minios neturi darbo.

„Kadangi tą klausimą negalima išspręsti be pramonės atgaivinimo, taigi reikia organizuoti visai visuomenę, kad būtų galima drąsiai dirbti tikrai padėčiai ir akis.

„Susirinkę konferencijon atstovai pataria kurti organizaciją, turinčią fabrikančių, pramonininkų, profesionalų ir darbininkų atstovai.

„Toks darbas turi būti atsiargiai ir išmintingai atliktas,

kad būtų galima atkelti našta, kuri šiandien slegia visuomenę, o ypač tuos milijonus nedirbančių.

„Reikalingas butinai bendras darbas. Nes tik bendromis spėjomis bus galima prastumti per ateinančią žiemą.

Prez. Hardingas kviečia gubernatorius ir miestų viršininkus kuoveikiau pasidarbinti, kad surasti darbo tūkstančiams. Miestų viršininkai (majorai) gali miestuose daryti kokius nors pagerinimus arba pertaisymus. Gubernatoriai gali pasidarbinti dirbinti valstijose naujus kelius, valstijoms reikalingus trobesius arba įstaigas. Norint juk visuomet gali susirasti daugybę visokių viešųjų darbų kaip miestuose, taip valstijose.

Suprantamas daiktas, prezidento atsiliepimas didžiai naudingas daiktas. Jis gali daug ką gera padaryti bedarbiams. Tik reikia, kad gubernatoriai ir miestų viršininkai palinktų prie to atsiliepimo.

Veikti šiandien laikas. Nes eina žiema, kuri gali būti žiauri.

Jei milijonai darbininkų čia turėtų kęsti badą ir šaltį, vildami nedarbo našta, tai būtų neatleistinas dalykas. Amerikaliai maitina ir aprangia pasaulį. Gi kuomet turėtų čia siausti skurdas, tai to visa būtų perdaug. Grudas.

LONDONE BEDARBIŲ RIAUŠĖS.

Anglijos sostinėje Londone spalio 4 d. Trafalgar aikštėje keli tūkstančiai bedarbių pakėlė riaušes. Prieš riaušinių kius pasijusta 500 policijos, kuri po trumpos kovos išblaškė riaušininčius.

Riaušės įvyko tuo metu, kuomet apie 10,000 bedarbių vyrų ir moterų policijos vedamų maršavo į Hyde Park, kur yra Londono apskrįčio tarybos ofisai. Tenai buvo pralabos.

GELŽKELIŲ STREIKO KLAUSIMAS.

Geležinkeliečių streikas S. Valstijose gali įvykti, gali ir neįvykti.

Stai kame dalykas: Streiko klausimu balsavo tik viena geležinkeliečių organizacija, kuri savo nariais skaitlingiausia. Prie tos organizacijos priklauso daugiausia darbininkai, kurie taiso vagonus, kurie užsiima visokiais prastaisiais darbais prie geležinkelių.

Kitos keturios skirtingai veikiančios geležinkeliečių organizacijos (ir konduktoriai priskaitomi prie geležinkeliečių, jie turi atskirą organizaciją) streiko klausime nieko neveikia. Nes šitų organizacijų darbininkai geriau apmokami.

Taigi nusprendusi streikoti organizacija gali pakelti streiką. Tuo streiku gali sutrukdyti darbą ir kitoms organizacijoms. Tačiau toks streikas neturėtų pavykimo. Nes streikininkų vietą galėtų užimti streiklaužiai.

Kad toks streikas būtų patsekmingas, su streiku turėtų sutikti bendrai visos geležinkeliečių organizacijos.

Tuo tikslu organizacijų tarpe vedamos derybos. Pastirodo, kad kitos organizacijos nelabai linksta prie streiko. Tų organizacijų viršininkai atsižvelgia į šiandieninį didelį šalį nedarbą. Sustreikavus geležinkeliečiams, nedarbas dar labiau padidėtų. Ir patiems streikininkams prisieioti stoti į nedarbo eiles ir bendrai su kitais vargti.

Taigi šis klausimas didžiai svarbus. Jis gali sulaukyti nuo streiko geležinkeliečių.

Darbininkas.

PITTSBURG, PA. — Per reitą savaitę apie 1,500 vyrų gavo darbą kuomet Carnegie plieno liejyklos Mahoning Valley pradėjo smarkiau dirbti.

BEDARBIŲ KOVOJA SU POLICIJA.

Anglija daug kenčia dėl nedarbo.

Aną dieną kelioliką bedarbių anglų policija žiauriai sužeidė mieste Leicester, kuomet apie 600 nedirbančių darbininkų sukle demonstraciją.

Kuomet policija mėgino demonstrantus išskaidyti, tie pakėlė riaušes. Prieš policiją pasipylė akmeniai ir plytos.

Pakilo kovą. Policija pavartojo lazdas, kuriomis daugelį skaudžiai sužeidė.

Anglijoje bedarbiai kai kur pradeda nerimauti. Premieras Lloyd George buvo priverstas pertraukti savo atostogas ir kuoveikiau parvyko Londonan. Tenai su ministerių kabineto nariais tariais, kokių būdu pagelbėti bedarbiams.

Nebus juokų, kuomet prisitartins žiemos šalčiai ir darbininkai neturės nei kuro, nei duonos.

BEDARBIŲ NUOSTOLIAI.

Nedarbo laikais Suv. Valstijose darbininkai turi tiesiog milžiniškus sau nuostolius.

Zinovai apskaito, kad šio nedarbo metu darbininkai prarado daugiau 6 milijardų dolerių nuostolių. Tiek jie būtų uždirbę pinigų nuolat dirbant ir gaunant normalę užmokesnį.

Skaitant darbininkų nuostolius šių dienų mokama už darbą užmokesniu, išeitų daugiau 12 milijardų.

Tuos apskaitymus ekspertai indavė nacionali konferencijai nedarbo klausimu Washington.

PITTSBURG, PA. — Po kelių mėnesių stovėjimo United Steel Corporation liejyklos Homesteade ir Duquesne, pradėjo dirbti nuo trijų iki penkių dienų ir savaitę. Priėmė 2,100 darbininkų.

DARBININKAI GAUS BONUSUS.

Lake View Trust and Savings bankas, Chicagoje, valdyba paskelbė, kad ateinančiomis Kalėdomis visi banko darbininkai gaus bonusus už tikrą ir ištikimą kompanijai tarnavimą.

Visiems darbininkams bus išmokėta 10 nuošimčių jų visos šių metų algos.

SYRACUSE N. Y. — Dirbtuvės pradėjo pilnesnį laiką dirbti. Bedarbių skaičius šioj apylinkėj sumažėjo apie 3000.

UNIONTOWN, PA. — Keltas šimtų darbininkų sugryžo prie koksų dirbimo Fayette apskrity.

KANSAS CITY, MO. — Nuo sausio mėn. bedarbių skaičius sumažėjo 25 nuoš. Kansas City, Kansas per tą patį laiką bedarbių skaičius sumažėjo 50 nuoš.

MANCHESTER, N. H. — Didžiųjų audinių viršininkai duoda suprasti, kad bus nuolatinio darbo visą žiemą vyrams ir moterims audimo išdirbystėje. Amoskeag dirbtuvės pilnai dirba ir dirbs ir International kompanijos Stark medvilnių dirbtuvės tikisi dirbti pilnumoj visą žiemą.

Nesusikalbėjo.

— Kaip laikosi jūsų viršaitis (vaitas) Motiejau?
— Dar ne kartą blaiviu jo nemačiau.
— Kaip tai, geria?
— Jis ne, bet aš...

Kareivinėse.

Puskarininkas į naujokus: — Jūs tešlos padargai! Nei vienos valandos negali ant vienos kojos pastovėti. O aš ant dviejų turiu stovėti ir man nevalia pavargti.

SPECIALĖ KONFERENCIJA RYGOJE.

Pagal Amerikos Raudonojo Kryžiaus nurodymų, liepos 25, 26, 27, Rygoje susižiavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos Armijų ir Sveikatos Departamentų atstovai, su tikslu rasti būdus sulaukyti kolėrą, kuri dabar randasi Rusijoje.

Konferencija laikyta Amerikos Raudonojo Kryžiaus ofise Rygoje. Pulk. Ed. W. Ryan, Amerikos Raudonojo Kryžiaus komisijonierius, tapo išrinktas konferencijos prezidentu. Dr. Kuwitsky, viršininkas Latvijos Sveikatos Departamento išrinktas vice-pirmininkas, ir Dr. Johnson, iš Latvijos Viešos Sveikatos Ministerijos, tapo išrinktas raštininku.

VAIKŲ KLINIKAI LIETUVOJE.

Lietuvoje randasi penkiolika Amerikos Raudonojo Kryžiaus klinikų. Tas skaičius padidės kaip tik greit reikalingi sutvarkimai bus padaryti.

Neseniai įsteigti dvi Šianuoše, dvi Mariampolėje, viena Kalvarijoj ir Kaune du, be trijų pirmiausių įsteigtų.

KNYGOS IR LIGOS.

Paprasti gemalai, kurie gali būti pernešti knygų gyvena tik trumpą laiką, tik kelias valandas, nes šviesa ir sausumas išnaikina juos.

Niekuomet nereikia versti knygų lapų burnoj pašlapinti pirštu, nes tas netik perneš bile gemalus nuo tavo lūpos, bet nuo knygų tau gali pernešti.

Jeigu knygos vartotos ligonio kambaryje, bet ligonio nevartotos, atsargumas bereikalingas. Bet jeigu ligonio vartotos tai reikia padėti saulės šviesoje arba geriaus smalkinti su "formaldahyde" gazu. Potam padėti knygas per tris arba keturis mėnesius ir tik tuomet gemalai išnyks.

SVEIKAS PROTAS.

Kiekvienas asmuo supranta, kad dažnai vartojama mašina turi būti reguliariškai prižiūrėta. Nė vienas ūkininkas nebando be atvotos vartoti mašiną šienui pianti arba kitokią mašiną jos nesužiurėjęs. Žmogus nelaukia pakol jo automobilis visai sutruksta, bet reikalauja atėjus veža pataisyti.

Ir kodėl žmonės laukia pakol liga jų neparkirs ir tik tuomet eina pas gydytoją. Kiekvienas suaugęs turi nors sykį į metus eit pas gydytoją dėl pilno fiziško apžiūrėjimo. Krautuvninkai nors sykį į metus savo mantą surašo tai kodėl mes negalime prižiūrėti kuno reikalavimų? Daugumas ligų prasideda palengva, nepastebimai. Metiniai peržiūrėjimai parodo normališką padėjimą. Ir tokiu būdu liga sugauta pat pradžioje, galima lengvai prašalinti.

Džiova, vėžys, širdies, kraujo ir vidurių ligos gali būti pavaldžios mašinerijai jūsų Industrijos Bendrasavibė stovės taip, kaip lig šiol stovėjo, nes neturite tinkamų pagrindų kokių gero bei nadingo nuveikti. Jus visų žmonių niekuomet nepatenkysite, nes yra žmonių, kurie visko nori, tad jau nebelieka kitiems nė trupučio.

(Bus daugiau)

nežinojo jog fiziškai netinkami. Šalinkit ligos gemalus, o tuomet nereikės gydytis.

LONDONO POLICISTĖS.

„Londono moterų policiečių pasisekimas parodo reikalingumą daugiaus tokių policiečių šioj šalyje“, sako narys American Social Hygiene Association štabo, kuris neseniai pargrįžo iš Anglijos.

Londono policistės turi netik įtekmės bet ir gailėstingumo, kurios protiškas aficerius privalo turėti. Nešioja toki pat šalmą kaip ir vyrai policistai, nešioja ir toki pat ilgą tamsiai mėlyną apsiautalą su raudonu ir baltu dryžuotu raiškėiu ant rankovės galo. Visų pirmiausia, jos ne areštuoja mėrginų bet sulauko toki pasielgimą, kuris veda prie areštavimo.

Pereitas metais, raportai parodo, jog Londone policistės apgynė 6,000 merginų, kurios buvo vyrų užpultos. Ne tame visa jų reikšmė. Svarbu tai, kad dešimtas tų merginų nuošimtis savo valia prašė pagalbos nuo tokio gatvių gyvenimo.

Nėra abejonės, jog ir šioj šalyje galima apginti šimtus mergaičių jeigu tik turėtume daugiau policiečių, kurios galėtų parodyti padorumo kelią.

PAGELBA EUROPOS VAIKAMS.

Robert E. Olds, Amerikos Raudonojo Kryžiaus komisio nierių Europoje, praneša, jog Europoj yra vienas milijonas vaikų, kurie reikalauja drabužių.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyrė Amerikoje apsiėmė išdirbimą dviejų milijonų vaikų drabužių ir 250,000 ištaisyčių (ką tik gimusiems kudiakams), šiai vasarai.

Seka trumpas sąrašas kur ir kiek drabužių reikalinga.

Baltijos valstijose — Ryga, Revelis ir Kaunas, reikalauja po 50,000 vaikų drabužių ir 5,000 ištaisyčių.

Lenkija — keturi vaikų gerovės centrai Varšuvoj reikalauja 20,000 ištaisyčių ir 150,000 drabužių vaikams. Krakow reikalauja 5,000 ištaisyčių ir 100,000 vaikų drabužių.

Čeko-Slovakija — Praha reikalauja 10,000 ištaisyčių ir drabužių del 50,000 vaikų. Brno, Kilanno, Liberec ir Ostrava stotys ir reikalauja po 500 ištaisyčių ir drabužių del 2,000 vaikų.

Austrija — Vienna reikalauja 20,000 ištaisyčių ir 10,000 vaikų drabužių.

Vengrija — Budapeštas reikalauja 15,000 ištaisyčių ir drabužių del 100,000 vaikų.

Montenegro — Podgoritza, Niosie, Virpazar ir Kolashin stotys reikalauja po 300 ištaisyčių ir 5,000 vaikų drabužių.

Albanija — Elbassan, Scutari ir Tirana stotys reikalauja po 500 ištaisyčių ir 2,000 vaikų drabužių.

Graikija — Atėnos vaikų gerovės stotys prižiūri 400 kudiakų kas savaitę ir jai reikalinga 1,000 ištaisyčių. Salonikos gerovės stotis prižiūri 5,000 vaikų kas savaitę ir dar drabužių del senesnių vaikų.

Laisvė isigijama tikrai delėmis Tautos aukomis.

KAIRYS IR RAULAS DISKUSUOJA SOCIALIZMĄ.

V.

Kas tai yra socializmas.

Superintendo pagelbininkų klausimas.

Tėsinys.

Socialistas. — Ištikro. Bet, atsimink, mes esame subrendę žmonės. Mat mes turėsime didelę daugybę žinovų, kurie dirbs tą darbą.

Katalikas. — Gal tamista turi šiokią-tokią idėją kiek reiki žmonių vientik tokių dalykų, dalykelių užrašymui— aprokavimui. Tai kaip gi gaus kiekvienas valgio, aprėdalo, ir tt.?

Socialistas. — Kiekvienas galės pasirinkti ko norės.

Katalikas. — Bet tamista sakei, kad jus išrokuosite kiek kam reikės pirm laiko. Tai gi kaip galėsite visa tai išrokuoti?

Socialistas. — Musų gabūs žinovai surokuos viską kiek dabar daiktų yra suvartojama,

paskui pridės ko truks, o atims ko bus sutaupinama, ir tad šitokiu būdu galės išrokuoti kiek tuomet reikės, kuomet įvyks socialistų principai.

Katalikas. — O nei Raulai, iš to nieko neišeis. Tamista pamiršt, kad tuomet įvyks didelė permaina, jei socialistai paims valdžią savo rankosna. Iš kur gi bus galima sužinoti kiek kiekvienam reiks, kadangi visi turės teisę gauti ko tik užsimanys.

Socialistas. — Mat, mes galėsime paprašyti gyventojų, kad jie pristatytų mums raštų pirm laiko ko ir kiek reiks jiem per vienus metus, ir tad mes visa tai galėsime užrašyti bendrom nuosavybės knygon.

Katalikas. — Raulai, tamista ar bandysi toki sąrašą pats sau padaryti vieniems metams? Išrašyk man toki sąrašą, kuriame tilptų viskas ko nori — kokybė ir kieybė, kaip: ai: aprėdalo (kepurų, skrybėlių, čėverynų, panėkų, marškinų, švarkų, ir tt.) valgių (mėsos, duonos, pyrago, bulvių, kopūstų, žirnių, ir tt.) rakančių (kedžių, stalų, lovų, paklodžių, priegalvių ir tt.) tūkstančius mažmožių reikalingų kasdieniam gyvenimui: (siūlų, guzikų, adatų, dantšepėčių, saldainių, ir tt.) Tamista žinai mes norim išvengti visokio nepasitenkinimo. Gi jus kraute kraunate neapsakomą darbą tiems, kuriuos išrinksite užrašinėjimui tų visų daiktų.

Socialistas. — Aš nenoriu užginti, kad tai bus didis darbas atlikti. Yra socialistų, kurie tokias problemas mums teišriša kasdien. Pavyzdžiui, imkim cėnsą, kuri reikalavo apie 70,000 surašytojų ir apie 3,000 klerkų dirbančių ofisuose.

Socialistas. — Aš prisipažįstu, kad dar niekuomet nesvarščiau apie tokius mažmožius.

Katalikas. — Gerai, kad užminėt cėnsą, Raulai, nes jis gali duoti šioki-toki supratimą kokia gal but problema, jeigu kas norėtų suskaičiuoti visus mekniekiaus ir mažmožius. Atsimink, kad cėnsas ima savo įtalon tik apie dešimtis skirsnių (spalvą, gimimą, lytį, metus, ir tt.), kadangi jūs cėnsas turi įtalpinti suvirš 40,000 skirsnių. Aš tik sakau 40,000, kadangi tiek skirsnių radau vienoje diguzikų, adatų, dantšepėčių, saldainių, ir tt.) Tamista žinai mes norim išvengti visokio nepasitenkinimo. Gi jus kraute kraunate neapsakomą darbą tiems, kuriuos išrinksite užrašinėjimui tų visų daiktų.

Socialistas. — Aš prisipažįstu, kad dar niekuomet nesvarščiau apie tokius mažmožius.

Katalikas. — Dar neviskas. Tamista turi atsiminti, kad toji didi numeratorių ir

BLAIVYBĖS DIRVA.

BLAIVININKŲ CENTRO PRANEŠIMAI.

Pastarasis Blaivininkų Susivienijimo Seimas įveda mūsų organizacijon keletą žymių atmainų.

Atsižvelgiant į sunkią B. Susivienijimo išdą padėtį, reikėjo "Tautos Rytą," kaip atskirai spausdinamą laikraštį sustabdyti. Bet tas semininkų nutarimas, anaipol neleidžia mums nusiminti. Dėl "Draugo" Bendrovės prieilankumui blaivybės idėjai ir blaivininkams, "Tautos Rytas" prisiglaudė prie savo tėvo ("Draugas" pirmasis Blaivininkų Susivienijimo organas) ir rėmė, būtent, katalikų dienraščio "Draugo." Dabar kas savaitę "Tautos Rytas," eis prie "Draugo." Tokiu būdu "Tautos Rytas" iš mėnesinio pavirto į savaitinį. Ir dabar jau "T. Rytą" skaitys ne vienas tūkstantis, bet daugiau kaip dešimtis tūkstančių. Nuosekliai, mūsų organas blaivybės skleis bei stiprins netik organizuotų blaivininkų tarpe, bet ir tarpe jų, kurie prie to dar nebuvo prisidėję.

Kiekvienas Blaivininkų Susivienijimo narys gaus savo organą kožną savaitę. Laikraštis bus siunčiamas kuopų raštininkų vardu visiems kartu į vieną pundą. Jei kuopai nebuvo paranku gauti laikraštį raštininko vardu, tai turi naują adresą pranešti Centro raštininkui. Skyrius organas nebus siunčiamas, dėlto, kad nenorėjome pakelti nariams mokesčio ir dėlto, kad kitais metais skyrius siuntinėjimo tvarka pasirodė nepatinka.

"Tautos Rytą" redaktoriui Seimas išrinko mūsų pasižymėjusį brolių blaivininkų Juozą J. Kovą, (46 Congress Ave., Waterbury, Conn.) kuriam ir visų raštus blaivybės reikalais reikia siųsti. Visais kitais blaivininkų reikalais reikia kreiptis į mūsų sekretorių, Juozą Svirską, 5 Ashmont Ave., Worcester, Mass.

Visos kuopos prašomos pasiskubinti greitai prisijusti savo mokesčiams. Money Order'į reikia išrašyti vardu (Mrs. V. Shea, Worcester, Mass.) ir pasiųsti sekretoriui. Dėl kuo pu suvėlinimo mokesčių Centro išdė atsidaro labai, labai kėbliai padėjime. Kurios kuopos pirmutinės p-iai išdi-

ninkei ateis į pagelbą ir mūsų visų Centro išdė garbę atitaisys?

Kun. Jomas J. Jakaitis, pirm.

AMERIKOS BLAIVININKŲ RAŠTAS LIETUVOS BLAIVININKAMS.

Didžiai gerb. ir brangūs vienminčiai:—

Visų pirma sveikiname jus, Lietuvos blaivininkai, su laimingu "BLAIVYBĖS" atgaivinimu! Dideliai mums Amerikos lietuviams susopa širdys, kuomet išskaitome laikračiuose ar laiškuose, kad Lietuvoje svaigalų pardavinėjimas nei varžomas, nei tvarkomas. Istorijos pamokyti, kad svaigalinių gerimai pražūdė didžiulius bei galingas tautas, skaudu pripažinti, kad Lietuva ta pamoka nesinaudoja. Tat, VALIO, Lietuvos Blaivininkai, kurie matydami Tėvynei pavojų delei apsvaigintų protų ir širdžių respublikos sunų, išnaudo sukrutote savo nepriklausomą valstiją gelbėti nuo alkoholio, girtuoklybės pažėminančios vergijos!

Mes, Amerikos lietuviai blaivininkai, daugelio žvilgsnių delei, norėtume prisidėti prie pagreitinto blaivybės skleidimo Lietuvoje. Tam tikslui norime palaikyti tamprius ryšius su organizuota blaivininkų darbuotojų jėga gimtinėje šalyje. Jus, gerbiamieji, ir esate tąja apsiėmusia aktyvia — dirbančia Lietuvos blaivininkų jėga. Su jumis, tat, malonūs vienminčiai, mūsų, brolių blaivininkų Amerikoje, yra noras dažnai minintis pasidalyti, apie blaivybės daromus žygius, pasiiformuojant, o tikime, kad patysai blaivybės dirvos pūrinimas vieniems ir kitiems dilingvės, nes ateitis prirodys, kad nekartą, mes, Amerikos ir Lietuvos blaivininkai, galėsime savo pajėgas suvienyti siekdami pageidaujamo tikslo.

Rugsėjo 30 d., 1921 m., mieste Brooklyn, N. Y., įvyko mūsų Amerikos Lietuvių R. Katalikų pilnųjų Blaivininkų Susivienijimo metinis seimas. Suvažiavusiems atstovams labai buvo malonu gauti jūsų kablegramą, gi į keletą dienų po seimui ir jūsų laiška, kuriuose taip iškalbingai apibūdinama blaivininkų neatide-

liojami reikalai.

Mūsų seimas nutarė kreiptis į Lietuvos įstatymų leidėjus, kad praverstų tvarkančius svaigalų pardavinėjimą dėsnius, būtent:

a) Kad svaigalai nebūtų pardavinėjami mažamečiams, moterims, kareiviams, karininkams, įvairiems valdininkams kuomet jie yra su uniforma moksleiviams.

b) Kad smuklės būtų uždarytos šventadieniais, mugėms bei turgaus dienomis, tautinių iškilnių dienomis, rinkimų dienomis.

c) Kad smuklės nebūtų atdaromos ankščiau kaip 9:00 valandą iš ryto ir uždaromos ne vėliau, kaip 10:00 valandą vakare.

d) Kad smuklėms nebūtų leista steigtis arti bažnyčių, mokyklų, valdiškų įstaigų.

e) Kad smuklių skaičius būtų apribotas proporcingai vietos gyventojų skaičiui.

f) Kad smuklės kasmet turėtų išsiimti leidimus už kuriuos turėtų įnešti didelias sumas.

g) Kad valsciams būtų palengvinta uždaryti smukles.

i) Kad svaigalai nebūtų pardodami užsigėrusiems žmonėms.

Mes aiškiai suprantame, kad Lietuvos blaivininkai suinaudodami savo įtekmę Seime, galėtų šitas reformas praveisti. Lietuvos episkopatas, taip pat negalėtų būti priešingas, dargi daug prigelbėtų. Moterų organizacijos beabejotai karštai paremtų. Tat į darbą Lietuvos blaivininkai! Organizuočiai, sumaniai panaudoti dargi įtekmingųjų sluoksnių pajėgas, taip naudingas pataisas į Lietuvos gyvenimą pajėgsite įvesti.

Dideliai apvertiname jūsų žodį blaivybės spausdinių reikale. Cia mūsų nuomonės tampa nesiskirs. Beabejoto, daugiausiai blaivybei gali patarnauti labiausiai prasiplatunusieji laikraščiai. Svarbu, tat, labai svarbu idant visuose dedesniuose laikraščiuose reguliariais laikotarpiais būtų talpinami blaivybės reikalais straipsniai. Žinoma, reikės gaminti ir grynai blaivybės literatūros, tiek knygos, tiek periodiniai raštai. Įkurti Lietuvoje blaivybės laikraštis būtų naudinga, ypač patiems blaivininkams. Gyvenimas mokina, jog neužtenka į blaivybę įrašyti, bet reikia dar blaivybės mintį pažėnuose blaivininkuose auklėti ir tobulinti, gi blaivininkų drangijas — kuopas nuolatos į įvairių blaivy-

bės, tautos ir tikybos dirvų raginti. Neveiklumas, ypač idėjinėje draugijoje, ją privada į apsnudimą, gi ilgai neprie pakrikimo. Lingviausia gi ir greičiausia draugija prakalbėti turint nuosavą organą — laikraštį. Todel nors tiesa, kad blaivybės laikraščius skaito kuone vieni tik blaivininkai, tačiau ir tam tikslui jie yra reikalingi.

Mes, Amerikos blaivininkai, per keletą metų leidome mėnesinį laikraštį "Tautos Rytas." Šių metų seimas tečiaus nutarė to laikraščio spaudinimą sustabdyti. Vyriausioji priežastis, žinoma pinigų trūkumas. Neperskaitlingiems Amerikos blaivininkams jo spausdinimas perbrangus. Šiais metais gi už blaivininkų organą ėmėm vieną iš einančių didesnių dienraščių "Draugą."

Praeitais metais čionai kilo mintis, kad leidžiant blaivybės laikraštį Amerikos ir Lietuvos blaivininkai sujungtų pajėgas: pinigines ir literatūras. Toji nuomonė ir nun pas mus populiarė. Laikraštis turėtų eiti Lietuvoje, nes tenai ir dirva blaivybei platesnė, ir literatinių pajėgų daugiau, ir išleidimas būtų daug pigesnis. Mes to laikraščio kas mėnesis paimtume, jei jis bus mėnesinis po 500 egzempliorių ir užmokėtume mažiausia po \$25 (dvidešimt penkis dolerius) į mėnesį, arba \$300 į metus. Ta suma tai, suprantamas daktas, tik minimumas. Aukos eitų savo tvarka. Ankų stambumas prigulėtų nuo laikraščio kokybės ir nuo mokėjimo jas paimti. Jūsų sumanytas "Vyskupo Motiejiaus Valančiaus fondas Lietuvai blaivinti", pas mūs malonų atbalsį rastų. Per blaivininkų kuopas tam fondui parinktume aukų. Laukiame platesnių pranešimų, įgaliojimų ir aiškių nurodymų kokiems dalykams surinktos aukos bus sumadotos ir kas tuos pinigus kontroliuos. Lietuvos Katalikų Centro užgimimas šio fondo palengvintų dalyką. Kiek aukų būtų galima tikėtis — negalima permatyti. Nors, dabar pas mūs daug žmonių į keletą mėnesių be darbo, bet jeigu Lietuvoje blaivybės darbas būtų matomai, apčiuopiamai varomas, mes blaivininkai aukotume sulyg išgalės.

Amerikos Blaivininkų Susivienijimas dabar turi apie 30 kuopų su 500 narių. Prohibicijai užėjus, daug blaivininkų čionai manė, jogei blaivininkų draugijos nebereikalingos. Tačiau pasirodžius, kad prohibicija išdirbti ir parduoti svaigalus yra tik ant popierio, gi prižiūrėti, kad tas įstatymas, būtų pildomas, nėra kam ir kad nuosekliai girtuokliavimas nenyksta, tik per simeta iš smuklių į namus, todel reikalias blaivininkų draugijų ir vėlei matomai apsiereikšė.

Pastarojo Seimo išrinktoji mūsų naujoji valdyba jaučia, kad sekančiais metais mūs "Blaivininkų Susivienijimas" žymiai paugs, tas gi prisidėtų prie padidintino skaičiaus ir prenumeratorių ir aukotojų. Taigi judinkime blaivybės laikraščio sumanyimą. Suprantama, kad didesnė sunkenybė kristų ant jūsų pečių, betgi darbas gražus ir reikalingas, na ir mūsų pagelba šių didesnių dienraščių "Draugą."

Praeitais metais čionai kilo mintis, kad leidžiant blaivybės laikraštį Amerikos ir Lietuvos blaivininkai sujungtų pajėgas: pinigines ir literatūras. Toji nuomonė ir nun pas mus populiarė. Laikraštis turėtų eiti Lietuvoje, nes tenai ir dirva blaivybei platesnė, ir literatinių pajėgų daugiau, ir išleidimas būtų daug pigesnis. Mes to laikraščio kas mėnesis paimtume, jei jis bus mėnesinis po 500 egzempliorių ir užmokėtume mažiausia po \$25 (dvidešimt penkis dolerius) į mėnesį, arba \$300 į metus. Ta suma tai, suprantamas daktas, tik minimumas. Aukos eitų savo tvarka. Ankų stambumas prigulėtų nuo laikraščio kokybės ir nuo mokėjimo jas paimti. Jūsų sumanytas "Vyskupo Motiejiaus Valančiaus fondas Lietuvai blaivinti", pas mūs malonų atbalsį rastų. Per blaivininkų kuopas tam fondui parinktume aukų. Laukiame platesnių pranešimų, įgaliojimų ir aiškių nurodymų kokiems dalykams surinktos aukos bus sumadotos ir kas tuos pinigus kontroliuos. Lietuvos Katalikų Centro užgimimas šio fondo palengvintų dalyką. Kiek aukų būtų galima tikėtis — negalima permatyti. Nors, dabar pas mūs daug žmonių į keletą mėnesių be darbo, bet jeigu Lietuvoje blaivybės darbas būtų matomai, apčiuopiamai varomas, mes blaivininkai aukotume sulyg išgalės.

Sugrįžę iš Lietuvos Amerikos lietuviai nevisuomai džiaugiasi ir patenkinti. Labiausiai juos pikina šie Lietuvos apsiereikšimai:

a) Nevartojimas (kaikur net nemokėjimas) valstybinės kalbos valstybinėse įstaigose. Lenkiški ir žydiški parašai net laikinoje Lietuvos sostinėje... Pasaulyje nėra kitos taip keistai, "plačiai" protaujančios tautos!

b) Lietuvoje esama daug ne-lietuviško elemento. Gi tikriems lietuviams parvažiavus iš Amerikos prielankumo nerodoma, juos žiurima iš auk-

što, žemę perkant visoki ap-sunkinimai, prie parvežtų pinigų ir Lietuvos pramonę bei prekybą įtraukimą daugybė trukdymų.

c) Lietuvoje esanti iš Varsavos partraukta "mada" moterims, merginoms mieščiokoms (ne kaimietėms)... rankas bučiuoti. Amerikoje tai niekur nepapraktikuojama. Mums, žinoma, Amerikos paprotys geriaus patinka negu Lenkijos. Bet tas tik mažmožis, kuris mums suteikia skanaus juoko iš "lietuviškos kultūros."

d) Bet štai liudnas pranešimas iš Lietuvos, kuris veidą rimtu padaro, gi širdį skaudu paliečia: Lietuvoje buk merginos ir moteris net viešai nesidrovi degtinę ir alų gerti ir net tvirtinama, buk Lietuvoje sunku rasti ne tik tarp vyrų, bet net ir moterų tarpe, kurios nevarotų svaigalinių gėrimų. Pas mus Amerikoje kol buvo smuklės, moteris jose niekuomet nebuvo. Amerikonai per daug gerbė moteris, kad jas leidus į smuklę. Mums tat rodo, kad amerikonių moterų pagerbimas yra daug gilesnis ir nuoseklesnis, negu Lietuvos vyrų, kurie joms rankas bučiuoja ir leidžia jai buti... karčiamų lankytoja. Blaivininkų pirmuoju obalsiu turi būti: "Ištraukti moteris ir jaunimą iš smuklės," gi tai atsiėkus — "apsaugoti moteriškę ir jaunuosius nuo smuklės."

Beabejoto, viešos nuomonės nustatymas ir reikalingų įstatymų pravedimas — dar ne viskas; svarbu ligai užbėgti už akių ir tuos kelius, kurie vedė į smuklę, nukreipti į priklipsnę vietą. Tas atveria blaivininkų draugijoms ir "Vyskupo Valančiaus Fondui" plačią veikimo dirvą.

Iš sveikų laiškų sužinojome, jog rugsėjo 10, 1921, įvyko žmonės, to nepakenčiame.

Lietuvos blaivininkų metinis suvažiavimas. Suvėlinome mes pasiųsti savo brolišką pasveikinimą pažiam suvažiavimui, bet malonėkite, gerbiamasai pirmininke ir gerb. sekretorė, kurių lupomis tėvynės broliai — sesers blaivininkai ir mus amerikečius prabilo, užtikrinti suvažiavimo dalyvius, kad Amerikos blaivininkai yra visa širdžia su Lietuvos blaivininkais ir kad jūsų metinio suvažiavimo nutarimus mes sulyg savo išgalės pagelbėsime įkūnyti.

Lai žydi blaivybė Lietuvoje! Amerikos Lietuvių Blaivininkų Susivienijimas,

Kun. Jomas J. Jakaitis, pirm., Juozas Svirskis, rašt.

JUOKŲ KREPSELIS.

Nepavojingas.

—Daktarėli, bijau kad manęs gyvos nepalaidotų...

—O ne, ponitė, gali būti rami. Dar nei vieną mano ligonį tokia nelaimė neįstiko.

Valgykloje.

—Ir vėl! tomatų sriuboję negyvas bambadierius!

—Negyvas? Ar tai galimas daktas?

—Prašau pažiūrėti! — Ištikrųjų. Turbut prilaukęs sriubos sprogo.

Pas advokatą.

—Mano brangus, gaila pini-go ir laiko. Ir kas tamistai pasidarė? Pavadinio sukeičiumi ir tiek. Jeigu aš norėčiau šaukti teisman visus kurie mane sukeičiumi išvadino, tai bent metų visoms byloms neužtektų.

—Matai tamista, pas tamist, tas kas kita, bet mes prasti žmonės, to nepakenčiame.

Nepaprastos PRAKALBOS

L. L. Bonų Reikale

Ant Town of Lake

SPALIO-OCT. 8 D. 1921

p. J. J. ELIAS SVETAINĖJE

Kalbės žymus lietuvių tarpe veikėjas p. M. YČAS Bonų reikale ką tik atvažiavęs iš Lietuvos. Bus ir daugiau garsių kalbėtojų

PRADŽIA 8-tą VAL. VAKARĖ

Gerbiameji malonu mums skaityti žinias, kad mūsų Tėvynę žengia stambiais žingsniais pirmyn kasdieną. Į darbą kas gyvas. Pasirodykime kuomi esame. Padarykime savo Tėvynę Tauta pilnoje žodžio prasmėje. Išgykime kiekvienas L. L. P. Bonų.

Kviečia L. L. P. B. STOTIS

"Gyvieji Nabašninkai"

Rengiami
VISŲ ŠVENTŲ PARAPIJOS CHORO
Roseland, Ill.

Stato scenoje pirmu kartu trijų veiksmų juokai ir kaip su numirusiais susikalbėti.

Svetainė atsidarys 6 val. vakare

Įžanga nuo 35c. ir augščiau.

Uždanga pasikels 7:30 val. vakare

Ned. Spalio 9, 1921

CHAS. STRUMILL SVET. 107 ir Indiana Ave.

Kviečiame visus atsilankyti, kas tik gyvas į šį taipjodum teatrą, kuris yra svarbus visiems pamatyti ir kaip galima su numirusiais susikalbėti. Artistai-mėgėjai, taipgi ir choras deda visas savo pastangas kad publika užgėdintų. Nepamirškite atsilankyti, nes paskui galėsite. Atsilankydami, paremsite parapiją, nes pelnas skiriamas Visų Šventų Parapijai. Taipgi bus dainos Visų Šventų Parapijos Choro, po vadovystę V. Nickaus. Po perstatymui bus šokiai. Muzika geriausia.

Kviečia visus

KOMITETAS.

Skaitykite ir gėlimus nutildo

PAIN-EXPELLER

Valstakalis (Ang. R. V. Pat. Off.)

DRAUGAS REIKALE

PIRMA LIETUVIŠKA AP-
TIEKA BALTIMOREJ

Užlaikome visokias žolės ir šaknis, patsnuotus vaistus ir t. t. Receptus suteikiame labai atsargiai. Visiems patarnaujame nebrangiai ir greitai.

PETRAS SINUSAS

APTEIKORIUS,
724 W. Baltimore Str.
Baltimore, Md.

NAUJI ir VARTOTI CASH REGISTERIAI

Registeriai pardodami ant lengvų išmokėčių be jokio nuosimėio. Už senus registerius atkrovojame. Kiekvienas mūsų registeris turi ant apačios parašyta gvarantee National Cash Register Company. Mes užlaikome visą eilę reikalingų dalių prie cash registerio.

Jeigu tavo registeris reikalauja taisymo, tai pašauk mūsų Repair Department.

THE NATIONAL CASH REGISTER COMPANY

172 N. Michigan Ave. Telefonas Randolph 4600

Tarpe Randolph ir Lake Gatvių Tikrai vienintelis ofisas Chicagoj.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ"

UKES IR VALGOMI PRODUKTAI

PARSITRAUKITE pas mus tiesiai iš ukių valgomų produktų, gausite pigiau ir šviežiau. Siunčiame bulves po \$1.50 maišais ir kartolais. Obuoliai nuo \$1.50 lygi \$2.50 bušelis siunčiame bušelį ir bakomis. Geras sviestas nuo 40c. lyg 50c. svasas siunčiame po 10 40 50 ir 60 svarų, bakais ir viedrais liuosa ir pasvarių. Lietuviški švieži suriai po 20c. Džiovinti po 35c. siunčiame po 4 svarus ir daugiau. Geriausio medaus suleisto po 30c. svasas siunčiame po 6 ir po 12 svarų blekinėmis. Siunčiame ruginius miltus ir t. t. Turime daug visokio dūdno gerų gatavų Ukių nebrangi kaina ant pardavimo, kurios yra su budinkais, sodnais su gyvuliais ir ukiškais mašinomis ir su pašaru irvisais javais ir maistu. Nelausko nieko atvažiok kol pigios ukes dar tebėra jeigu bedarbe tėsai tai ukes labai pabrangs. Atvažiokite šį rudenį į mūsų **NAUJA LIETUVA** ir didžiausia Lietuvių Ukininkų Koloniją Amerikoje kuri mes vieni apkolonizavome su 500 Lietuvių Ukininkų ir šmet čia pardavime 38 ukės lietuviams. Musų kolonijos Lietuvių Ukininkai yra gerai įsigyvenę turi puikius automobilius turi Ariamas mašinas Traktorių ir daugybę galvijų ir geras žemės. Turi savo Ukiškas draugijas, bažnyčias, kapines, ir pasilinksminimus svas sales. Musų kolonijoj turime du miestu Scottville, ir Ludington, Mich., su didelė laivu prieplauka. Turime ir 4 kaimus vardaais Custer, Fountain, Freesol, Irons. Laukai labai yra gražūs ligus su daug žuvingu ežeru ir upių keliai geri žviravoti daug gelžkeiliu žemė molis su juodžemiu maišyta ir molis su derlingu smielžemiu maišyta. Derlingiausi del visokių javų, kviečių, rugių, miežių, avižių, žirnių, binzu, kornų, bulvių ir visokių daržovių. Sodnu pievų ir gyvulių auginimu. Oras sveikas vanduo geras. Anglai fermeriai mufinas laukan iš lietuvių tarpo mes jų ukes lietuviams parduodame. Čionais žemiaus paduodame kelias tų ukių kurias turime tuojau parduoti už pigia kaina.

1) Farma 40 akierių žeme gera ligi su molu maišyta prie pat miestuko su trobomis su 2 arkliais 2 karves 2 kiaulies 100 vištų visos mašinos pašaras ir maistas visi javai kaina -2.400 ant išmokėjimo.

2) Farma 69 akieriai labai gražioj vietoje upelis bėga per lauka arti miestuko tarpe lietuvių žeme maišyta su molu su juodžemiu ir smielžemiu puiki auza geri tvartai didelis sodas. 2 geri arkliai 6 karves daug kiaulių, vištų, ančių ir visokių mašinų daug pašaro ir javų maistu. Kaina \$6,000 duosime ant išmokėjimo.

3) Farma 40 akierių su mažais budinkais nedaug dirbamos dar dirvos visa aptverta tarpe lietuvių ant žuvingos upės kranto žeme maišyta su molu smielžemiu ir juodžemiu. Kaina \$1,200, imokėti reikia tik \$300.

4) Farma 120 akierių su dideliais puikiais budinkais nauja gera auza ir naujas tvartas didelis sodnas visa aptverta prie ežeruko pale akmenimis gera kelia tarpe lietuvių. Žeme molis su juodžemiu 18 akierių yra pasetu žeminiu kviečiu. 3 geri arkliai 8 karves daug kiaulių vištų ančių ir visokių mašinų ir visi grūdai svirne ir ant lauko augantię parduoda žigiu suvis pigiai kaina už \$7,800. Imokėti reikia \$2,800.

5) Farma 40 akierių su vidutiniu gerumu trobomis su derlin gisia numerio pirmo žeme protrobas bėga, mažas upelis su sodnu su 3 gerais arkliais su 6 karvėmis daug vištų 15 kiaulių daug visokių ukiškų mašinų ir automobilių ir indžinas ir daug javų ir pašaru čia drauge su farma už \$6,000 duosime ant išmokėjimo.

6) Farma 80 akierių žeme labai gera maišyta su molu juodžemiu ir smielžemiu aptverta prie vaikams mokyklos trobos tik pračita meta statyta didelės gražai įtaisitos parduoda su 3 gerais arkliais 4 karves daug vištų 8 kiaulies visos geros mašinos ir visi javai už \$5,500 duosime ant lengvų išmokės.

7) Farma 40 akierių su mažais budinkais su sodeliu tarpe lietuvių pale didelius ežerus žeme su molu maišyta gera kaina \$1,500.

8) Farma 80 akierių su gerais dideliais budinkais žeme pirmo žorto molis ir juodžemis 3 arkliai daug karvių kiaulių visokių mašinų ir daug javų kaina \$7,000.

9) Farma 170 akierių žeme gera maišyta su molu su dideliais budinkais beveik nauji su dideliu sodnu palei puikiu dideli ežera su 7 arkliais 14 melžamu karviu 18 jaunu galvijų 15 kiaulių daug vištų ančių. Ukiškos mašinos naujos ir gezozinu varomos Indžinas auza 14 rūmų svirnas naujas didelis ledauni, pienine nauji dideliu križaiui dvieju floriu tvartai pale troba bėga šaltinio upelis pale dideli žviravota kelia tarpe lietuvių netoli i miesta. Žeme prieina prie dideliausio ir puikiausio ežero ant kurio krantu yra vasarnamiai, hotelis kur yra laikoma daugybė per vakacijas svečių ir ant tos farmos galima daug gauti vasaros poilsiams ant burdos vakacijiniu. Toj farmoje gyvena 3 broliai kuriu moteris savo tarpe nesutinka todėl nori parduoti ir parduoda pigiai nau-dokis tą gerą progą gausi už \$17,000.00 puse sumos toj reikia imokėti.

10) Farma 200 akierių su daugybė gerų budinku ir daug gyvulių ir visokių mašinų ir javų ir ariamu traktoriu gražiai-me daigte tarpe lietuvių prie puikių upės parduoti turime tuojau ba sav. yra senas našlys atiduoda pigiai už \$25,000 ant išmokėjimo arba mainyti galime ta farma i Chicago arba Detroito prapertes.

11) Farma 320 akierių puikiausia ir geriausia farma kokios randasi mūsų kolonijoj su dviejais brangai ištaisytas budinkais su 3 dideliais sodais ant 2 upeliu krantu savininkas senas ir ligostas atiduoda už \$30,000 ant lengvų išmokėjimu.

12) Farma 60 akierių su gerais budinkais žeme gera su molu maišyta su gyvuliais mašinomis ir su javais norime išmainyti i Detroito miesto auza. Turime ir daugiaus ukių ant mainymo ir pardavimo. Norinti parsitraukti valgomu produktu arba ukių pirkti. Atvažiokite arba rašykite ant adreso

A. KIEDIS & CO.

110 E. States St., Scottville, Mich.

LIETUVIAI AMERIKOJE.

KALBES MIKAS BAGDONAS.

Kenosha, Wis. — Rugs. 25
d. su chieagiečiais Lietuvos Atstovą, gerb. V. Čarneckį pasitiko keli kenoshiečiai: J. Trakšelis, St. Ralys, Vin. Varanavičia ir Kaz. Stulgaitis. Buvo suėję su Liet. Atstovu kuris gėrėjosi kenoshiečių darbuote Lietuvos labui.

Sie Kenoshos darbuotojai norėjo gauti Lietuvos Atstovą kalbėti Kenoshoje, bet delei svarbių priežasčių p. Čarneckis negalėjo apsiimti. Vienok jie gavo Lietuvos Steig. Seimo narį, p. M. Bagdoną. Šis kalbės sekmdieny, spalio 9 d., 2 val. po pietų. Visi skaitlingai atsilankykime, nes daug ko naujo išgirsime.

Koresp.

MOKSLEIVIŲ DARBUOTĖ

St. Bonaventure, N. Y. —
Praleidę atostogas, visi moksleiviai sugrįžo pradėti naujus mokslo metus. Mokyklą atidaryta 15 rugs. Kaip tik sugrįžome tuojau ir dirbti pradėjome.

Praslinkus kelioms dienomis po mokyklos atsidarymui, lietuviai moksleiviai laikė susirinkimą. Pirm. Galumauskas malda atidarė susirinkimą. Pirmiausia buvo rinkimas naujos valdybos. Sekanti nariai tapo išrinkti: pirm. — Jurgis Šupienis, vice-pirm. — Pr. Galumauskas, raš. — Jonas Kun-dreckas, izd. — Juozas Šaulinskas, mokytojas — Jonas Arbaciauskas. Kundreckas tapo išrinktas ir knygium.

Pabaigoje buvo nutarta dienos del klesų. Visi sutiko turėti dvi klesas i savaitę; viena klesa bus pašvesta gramatikai, skaitymui ir rašymui, kita del mokinio Lietuvos istorijos. Taip pat buvo nutarta su likusiais izde pinigais padidinti knygyną. Dabar mus vietinis knygynas susidaro iš 285 tomų įvairių knygų, kaip antai "Kudirkos Raštai" vi-sas setas, "Quo Vadis", "Ben Hur", "Sirdis", "Amžina Ug-nis", "Aesopo Pasakos", "Kryžiokai" du tomai ir keli šimtai kitų. Šitas puikiai įrengtas knygynas, klesos, ir susirinkimai duoda moksleiviams šitos mokyklos nepaprasta progą lavintis savo prigimtoj kalboj.

Po viskam, p. Kundreckas puikiai pakalbėjo apie svarbūmą mokėti savo prigimtą kalbą. P-as Saulinskas taip pat kalbėjo ir ragino visus, ypatingai amerikiečius, kad stengtusi kiek gali išmokyti gerai vartoti savo prigimtą kalbą. Kadangi beveik visi nariai šios kuopos Amerikoje gimę ir augę, jo kalba padarė didelį įspūdį i visus klausytojus.

8-tos kp. reporteris.

LIET. ATSTOVO ATSLANKYMAS.
Pittsburg, Pa. — Lietuvos atstovas, gerb. V. Čarneckis su savo sandarbininkais atvyko čion rugs. 30 d. L. L. Pas-nakos stotis surengė priėmimą. 5:10 val. vakare būrelis lietuvių juos pasitiko geležinkelio

stotyje. Viešos prakalbos įvyko vokiečių salėje (didesnė už lietuvių) So. Side. Žmonių prieėjo pilna svetainė.

Vakara atidarė L. L. Pask. stoties pirm. A. Marcukonis; įžanginę prakalbą pasakė kun. Misius.

Birutės choras ir Šv. Vincento parap. choras iš McKees Rocks vedamas J. L. Senulio svečiams įėjus svetainėn sudainavo Lietuvos ir Šv. Vals. himnus ir keletą dainelių: "Lietuviai esam mes gimę", "Užtauksim naują giesmę" ir "Kaip nemylėti mano kam-pelis".

Pirmas kalbėjo p. Vinikas, nupiešdamas lietuvių vargus kovose su priešais. Ant didelio žemėlapiu žmonėms parodė, kur jaunint Lietuvos Respublikos kariuomenė turėjo grumtis su priešais.

Antras kalbėjo adv. B. Mastauskas. Jis visus ragino remti savo šalį ir grįžti ten gyventi. Čia kad ir mokslus išėjęs vis esi "foreigneriu" vadinamas, o apie paprastą darbininką nėra nei kalbos. Tas turi sunkiausius darbus dirbti. Tik Lietuvon sugrįžę busime lygūs piliečiai.

Po jo kalbos parduotinė L. L. Pask. bonus. Išpardavė už \$2,300.

Rinko aukų L. Raud. Kryžui. Surinko \$130.

Po aukavimų kalbėjo gerb. V. Čarneckis. Jis mus sveikino Liet. Respublikos vardu. Po kalbų šuokta tris kart valio.

Svetainė buvo papuošta lietuviškomis ir amerikoniškomis vėliavomis.

Kurie pabaigė arba pabaigę poket už bonus galės juos gauti pas stoties izdininką, K. Stravinską, 1807 Carson St. S. S. Bonus užrašyt ir mokėti galima pas visus stoties narius kurie turi knygetes.

J. Virbickas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

(Nuo mūsų koresp. Lietuvoje)

Abolicioniečių darbuotė.

Telsiai. Rugsėjo 8 d. po pamaldų Telsiuose iš Kauno atvažiavusi abolicioniečių draugijos (tad yra moterų draugija-bepartijė-kovai su prostitucija) delegatė K. Narkytė iš gimnazijos balkono kalbėjo i liaudi, ragindama ją prie blaivybės ir doros, aiškino abolicioniečių programą ir kvietė moteris prie jos dėtis. Kalbai pasibaigus rašė norinčius i šią draugiją įstoti ir rinko tai draugijai aukų. Beto ši delegatė dalyvavusi Telsių kat. moterų draugijos posėdy 7-9-21 ir savo kalbą i liaudi pabaigusi sukvietusi Telsių liet. gimnazijos mokinėse-mergaites i jas kalbėjusi. Aiškino, kaip moteris turi elgtis.

Pasigrožėti šatrijos kalnu.

Rugsėjo 11 d. Telsių gimnazijos inspektorius Kašys ir apie dešimtį gimnazistų važiavo su dviračiais i šatrijos kalną, kuris yra nuo Telsių apie 23 varstus atstu, kad pasigrožėti jo reginiais. Tačiau labai tad jiems nusisekė: išryto buvo puikas oras, o apie pietus ėmė lynoti.

KIEK YRA KALBŲ.

Yra aprokuojama, kad pasaulio tautos vartoja apie 4,000 kalbų. Bet kiekviena kalba šakojasi i tarines. Yra aprokuojama jog apskritai imant kiekviena kalba šakojasi i 50 tarmių. Išeina, kad kalbų ir tarmių pasaulio tautos vartoja 200,000. Mokytieji sako, kad po šimtmečio bus keturios kalbos, kurios vės nepabaigiamą konkurenciją. Tai bus: vokiška, angliska, ispaniska, ir lietuviška. Jos bus svarbiausiomis kalbomis.

KURSAS MARKIŲ (AUKŠINŲ) ŠIANDIEN

Prigulintis permatal

1,000 Markių \$10.25

5,000 Markių \$49.00

10,000 Markių \$96.00

Virš nurodytas kursas imina ir persiuntimo kaštas Lietuon todėl nikiro nereikia dadeiti prie šių sumų.

Ant didesnių sumų duodame specialiai žemas kainas. Pinigai yra pristatomi Lietuon i trumpiausiu laiku. Parduodame laivakortis i ir i Lietuon. Atsišaukite ypatingai arba laišku i

RUSSIAN-AMERICAN BUREAU

100 N. Wells Street, CHICAGO, ILL.

Valandos Biuro: Kasdiena iki 7-tai val. vakaro. Nedėliomis iki 1-mai val. po piet.

LAIMINGA, LINKSMA, NESUSIRUPINUSI MOTERIS.

Yra visuomet sveika. Suvargus, nedagalinti moteris nesuokta. Tokioms gyvenimas yra našta, ir kuomet jos moteris yra jaunos, ir turėdamos malonius ir gerame upe, už kentėjimai daro jas pasenusiomis ir panursumomis. Mažos ligos, kurios graudžia moteris palekia žymes ant jų veido ir figūros, ir kiekvienos sužeidotinės, moteris ar motinos yra priedermė jaustis ir išrodyti kuogeriausia. Nuo seniai moteris patyrė, kad garaisis Laxvibur Compound yra gera pagalba įvairios ligose, nes atsiso i pergali jų lyties silpnumus — nereikia pavojingų operacijų.

Jei jus kentėsite nuo mėnesinių ne savo laiku, nuo nereguliškumų, silpnumų, alpimų, periodinių kentėjimų, netvarkaus apetito, išblyskimo, inkstų skaudėjimo, šlapulių, kojų ir rankų šaltumo, išpatimų, karščio, apkvaitimų, širdies drebjimų, nerviškumo, chroniško galvos skaudėjimo, nemiglo, neramumo, abelono kentėjimo, spazmų, širdies mušimo, slinkimų, skaudėjimų nugarakaulio ir tarp pečių, gausios, kraujgėdijimų, nevirškinimo, nuo aunos ejo šlapumo su karščiu arba diegimu, auserzintų šlapinimosi organų, elogucio, nefejimo, desperacijos, isterijos, lenkorreos, nerviško traukimo, susitirimų, pilvinių gėzų, vidurių išpatimų, pastirimų, skaudėjimų klubuose, netekimo atminties, traukimo energijos, kojų skaudimų, nupuolimo ysciaus, nerviško nusiminimo, melancholios, vėmimų, neškimimo esant, duslumų, skaudžių ir nereguliškų mėnesinių ir abelonių negalių, išgytų valstų, tad jus lyčiai dovane ir jus laiminsite ta diena, kurioje pastebėsite šį apgarsinimą.

Trijuose kritiškuose perioduose moteris gyvenimo, t. yra, perėjimuose iš mergystės i moterystę, laik ke neštumo ir gyvenimo mainymo" Laxvibur Comp. moteriškoms negeramams yra brangenybė.

Pilnas Laxvibur gydymas kainuoja dešimtis dolerių keturiasdešimtis centų, pusė — šešis dolerius ir septindesimtis centų. Laxvibur parduodamas tik Lameco Laboratorijoje, Forbes netoli Montrie, Pittsburgh, Pa. Laxvibur bus patįstas tuojaus kaip tik bus gautas Money Order, cash ar banko draftas.

(Apr.)

RAILROAD TICKET BROKER.

Ekspresiniai tiketai perkami i malnomi. Numuostas kainos. Lyons Licensed Ticket Office 11 So. Clark St. Tel. Harrison 9578

Parduodu salluna, pardavimo priežastis savininkas važiuoja Lietuon. Atsišaukite

3858 W. North Ave.

Reikalingos merginos prie prostimo, valymo ir dažymo drabužių. Graham & Daniel 4241 W. Harrison Str. Kedale 219

GERA PROGA.

Stubos rakandai (fornel) tur buti parduoti i 3 dienas, rakandai mažai vartoti, parduoti pigiai, visus sykiu arba po viena. Chicago, Ill. 2050 W. 23rd St. 3-čiu lubu iš užpakalo

DR. A. K. RUTKAUSKAS

Gydytojas ir Chirurgas
4443 So. Western Ave.
Telefonas Lafayette 4146

Valand: 9-11 rytais 1-3 po pietų ir 7-8 vakarais. Nedėliomis tiketai po pietų 3 iki 5

Dr. M. T. STRIKOLIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Peoples Theatre Name
616 W. 47th St. Tel. Boul. 180

Valand: 6 iki 8 vak. Nedėl 10 iki 12 ryta.

Res. 2914 W. 43rd Street
Nuo ryto iki piet.

Tel. McKinley 388

Dr. C. Z. VEZELIS

Lietuvis DENTISTAS
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tes Gatvės

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedėliomis nuo 4 lig 9 vakara

DR. P. SIMANTIS

NAPRAPATH
2418 W. 45 St. Chicago
(Prie Western Avenue)

Gydau Be Valstu ir Be Operacijų. Val. 8 iki 12 nuo 2 iki 5. Vakara: pagal sutarimą. Išskiriant ketvergus

Valandos: 9-12 A. M.
1-5: 7-11 P. M.

Valandos: 9-12 A. M.
1-5: 7-11 P. M.

DR. S. NAIKELIS

Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisai ir Gyvenimo vieta
2322 South Halsted Street

Ant vėsiu Universal State Bank
Valandos: 9-12 A. M. 1-5: 7-11 P. M.
Nedėliomis nuo 10 iki 12

Telefonas York 2544

DR. CHARLES SEGAL

Perkeltė savo ofisą po nam
4729 So. Ashland Avenue

Specialistas
OZIOV, MOTERŲ ir VYRŲ LIGI

Valandos: 10 iki 12 ryto; nuo 2 iki 5 po pietų; nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis 10 iki 12

Telefonas Drexel 2888

DR. M. STAPULONIS

GYDAU BE GYDUOLIŲ IR BE OPERACIJŲ
Ofisų Valandos:

2347 Emerald Avenue
9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakara

Telefonas Boulevard 9397
731 W. 16-th Gatvė
Nuo 2 iki 8 vakara.

J. P. WAITCHES

Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Ofisai: R. 511-127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 6096

Vakara: 4509 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 1053

Dr. P. P. ZALLYS

Lietuvis DENTISTAS
10901 So. Michigan Avenue
Evanston, Ill.

Valandos: 9 ryto iki 9 vakara.
Tel. Pullman 243 ir 3186.

DR. I. M. FEINBERG

Gydo specialiai visokias vyrų ir moterų lyties ligas
1401 Madison St., kampas Western Ave., Chicago

Valandos: 2-4 po piet 7-9 vak. Nedėliomis ofisai uždaryta

Tel. Randolph 2898

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Ofisai vidumiesty:
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.

Valandos: 9 ryto iki 6 po pietų
Nedėliomis ofisai uždaryta

S. D. LACHAWICZ

LIETUVIS GRABORIUS
Petarmuje leiduvėse knu-plausia. Reikalav. maldai atsisa-ti, o mano darbu busite užga-minti.

2314 W. 33rd Pl. Chicago, Ill.
Telefonas Canal 2199

DR. G. M. GLASER

Fraktikuoja 30 metai.
Ofisai 5149 So. Morgan St.
Korė 22-40 St., Chicago, Ill.

SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriskų, taipgi skre-niųjų ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, nuo 8 iki 8 vakara. Nedėliomis nuo 9 iki 3 po piet.

Telefonas Yards 4497

European American Bureau

Fabionas ir Mickiewicz ved. buvė A. Petraltis ir S. L. Fabionas

Siuntimas pinigų, laivakortės, pašportai ir tt.

NOTARIJUSAS
Real Estate, Paskolos, Insurance ir tt.

809 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel. Boulevard 611

Val: 9 iki 6 kasdiena
Vak: Utar. Kot. ir Sub. iki 8 vak. Ned: iki 3 po piet.

DR. A. A. ROTH,

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
specialistas Moteriškų, Vyriskų

Valand: 10-11 ryto 2-3 po pietų, 7-8 vak. Nedėliomis 10-12

Ofisai 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drexel 9893

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES

6205 S. Halsted, 2407 W. Madison,
1850 N. Wells St.

137 Mokyklos Jungt. Valstijoje.
Meko Sluvin, Patternų Kirpi-mo, Designing biniui ir namama.

Vietos duodamos dykal, Diplomal, Moksals langvais atmokėjimais.

Klesos dienomis ir vakarais. Pa-reklaukite knygėles.

Tel. Seeley 1442
SARA PATEK, pirmininkė.

Dr. M. Stupnicki

3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas Yards 5052

Valandos: — 8 iki 11 15 ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 vakara

Tel. Prospect 3446.

DR. A. L. YUSKA

CHICAGOS ŽINIOS

TRETININKŲ MASS-MITINGAS.

Spalio 1, 3 v. po pietų, Auditorium teatre įvyko Šv. Pranciškaus tretininkų skaitlingas susirinkimas.

Susirinkime buvo tūkstančiai žmonių. Jau dešimtis minučių pirm 3:00 teatras buvo pilnas žmonių. Atėję vėliau ne galėjo gauti vietos nei balkonuose.

Penkiolika minučių po 3:00 ant estrados pasirodė Jo Augustoji Malonybė Chicago's Arkivyskupas Jurgis Mundelein. Arkivyskupą žmonės pasveikino atstojimu ir gansiu plonimu.

Programos vedėju buvo p. A. Matre. Pradėjo susirinkimą pasakydamas įžanginę kalbą. Paskui Šv. Antano chorą žavėjantį pagiedojo "Tui sunt coeli."

Po to vedėjas pakvietė kaimi Arkivyskupą. Mūsų šioje Arkivyskupas gražiais žodžiais pasveikino skaitlingą susirinkimą. Reiškė kuogeriausių pasisekimų. Sakė "Troškėtu, kad tyto prasidedas seimas atneštų didelių vaisius. Noriu ir geidžiu, idant mes visi persiimtume Šv. Pranciškaus dvasia."

Paskui Arkivyskupas trumpai apipasakojo Šv. Pranciškaus gyvenimą.

Toliau kalbėjo Jo August. Mal. Santa Fe Arkivyskupas. Po to giedojo dar Šv. Antano chorą.

Dar kalbėjo J. A. M. San Francisco Arkivyskupas ir p. Cockran iš New Yorko.

Susirinkime buvo įvairių luomų ir profesijų žmonių. Vyskupų, kunigų, gydytojų, advokatų ir paprastų darbininkų.

A. P.

IS DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Jau tik kelios savaitės liko iki spalio 16-tai dienai. Lietuvos Vyčių 4 kuopa tikisi, kad jų rengiamas vakaras bus pasekmingas. Jame bus sulaukta pirmą kartą Amerikoje drama vardu "Gairės." Loš gabiausias kuopos artistas-mėgėjas, kaip va; Justas Balsis, Matilda Balsienė, A. Benaitis, O. Sautelaitė, T. Jenčius, Albina C. Alaburdaitė ir kiti. Sėdynės yra rezervuotos, todėl partitina tikėtis gauti iš anksto, kurie randasi pas visus kuopos narius. Po žaislų bus šokiai prie puikios orkestrės. Tikimės sulaukti skaitlingą būrį jaunimo. Alpha.

M. YČO MARŠRUTAS.

M. YČAS KALBĖS ŠIOSE KOLONIJOSE:

Šeštadienį (spalio 8 d.) vakare, Town of Lake, Sekmdienį, (spalio 9 d.) 2 val. po pietų Brighton Parke. 7 val. vakare Cicero, III. Pirmadienį, (spalio 10 d.) vakare Bridgeporte.

Pas Mart. Yčas kalbės L. L. Paskolos reikalais.

Kolonių vietiniai L. L. Paskolos stočių darbuotojai pasirūpins gauti svetainę prakalboms.

J. MICKELIUNAS L. L. Paskolos Chicago's Apskričio pirm.

MIRĖ PASAUTAS MARINO.

Aną tytmetį 19 wardoj pašautas karo veteranas G. Marino mirė Cook apskrityje ligoninėje. Prieš miršiant nepasakė jis nieko apie užpuolikus.

Policija ieško piktadarių.

SVEČIAS IS LIETUVOS.

P. Yčas ketina atlankyti kai kurias didesnes kolonijas ir sužinoti, jog dabar yra daromas Laisvės Paskolos planas, pasižadėjo bent keletą prakalbų paskolos reikale pasakyti. Todel Paskolos stotys turėtų šia proga pasinaudoti surengiant didesnes prakalbas. Chicagoje p. Yčas lankysis spalio mėn. 8 ir 9 d. Detroito 11 d. ir Bostone 16 d. Taipgi turėsias progą užsukti Waterburin. Grįžta atgal Lietuvon lapkričio 6 d. laivu Olympic. Reporteris.

IS SO. CHICAGO.

Lietuvių kolonija čia skaitoma apie 1,000 sielų. Gyventojai nepastovūs priguli nuo darbų eisenos. Turi savo bažnytelę, gražią kleboniją, kelio-likla lotų žemės naujai bažnyčiai ir mokyklai pastatyti. Visai tai parupinta klebono A. Petraičio su savo parapijais. Reikia pažymėti, kad kun. A. Petraitis yra gilius, praktiškas astronomas. Tą mokslo šaką pamylėjo ir studijuoja nuo gimnazijos laikų, per visą savo amžių, jis turi jau apie 70 metų ir tebestudijuoja astronomijos slėpinius. Turi savo observatoriją, naujausios sistemos teleskopą, aparatus fotografavimui žvaigždžių ir mėnulio. Taipgi planėtų ir kitus laikrodžius, matavimo prietaisus ir visus kitus astronomijai tyrinėti reikalingus dalykus. Astronomijos knygynas taipgi didelis. Visas observatorijos turtas vertas apie \$20,000.

Visą tą turta gerb. kun. Petraitis nori pergabenti ir padovanoti Lietuvos universitetui; tuo tikslu yra pasiūstas žmogus Lietuvon, rasti tinkamą vietą ir parupinti reikalingus formaliskumus. Kun. A. Petraičio, kaip seno ir daug prietysio astronomo, paskaitos būtų naudingos mūsų studentams ir mėgėjams astronomijos tyrinėjimui.

Rugsėjo 25 d., po pamaldų Šv. Kazimiero draugija išrašė: Petras Radziavičia ir Juozapas Kundrotas amžiniais nariais. Metinių 14. Gerb. klebonas pasižadėjo likti garbės nariu. Pažymėtina čia žmonių mandagumas ir gerbimas Bažnyčios ir tautos reikalui.

Seserys Kazimierietės šeštadieniais mokina visus parapijose vaikus lietuvių kalbos ir katoikizmo.

Gerb. klebonui ir nariams širdingą tariau ačiū!

Kun. P. Kasčiūkas, Šv. Kaz. Dr-jos Generalis Igaliojimas Amerikoje.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGA"

IS BRIGHTON PARKO.

Rugsėjo 26 d. 7:30 val. vakare mūsų koloniją aplankė gerb. Lietuvos Respublikos atstovas V. Čarneckas, Steigiamo Seimo narys M. Bagdonas ir Lietuvos Atstovybės narys p. B. Mastauskas. Minėtų gerb. atstovų prakalbos įvyko McKinley Parke svetainėje, surengtos vietinio L. L. Paskolos komiteto. Vakaro vedėju buvo L. L. P. komiteto narys J. J. Palekas. Programoje dalyvavo ir vietinės parapijos chorą, Stasio Žylio vedamas, kūrą gražiai padainavo atidarant vakarą amerikonišku himnu ir tarpe prakalbų keletą lietuviškų-tautiškių dainelių.

Gerb. svečiai puikiai nupiešė Lietuvos vidurinę ir išaukštinę padėtį ir jos vargus. Kvietė pagelbėti Lietuvai perkant L. L. Bonus. Taipgi kalbėjo vietinis klebonas, kun. Ant. Briška, kurs savo trenksmingoje kalboje ne vieną klausytoją sujudino. Kvietė visus pirkti bonus, kad tą lenkų pusdviesę baltąją varną nukrapščius nuo Vilniaus Gedimino kalnio.

Žmonių buvo apie 400. Šiuose prakalbose tikrai buvo pavyzdinga tvarka, visi ramiai užsilaukė ir atydziai klausė.

Kaip daugumai žinoma mūsų kolonijoje nėra tinkamos svetainės rengti žymesnius vakarus. Užtai ir L. L. Paskolos komitetas dažniausiai prakalbas rengia miesto svetainėje McKinley Park. Pasidėkojant svetainės užveidai kurs yra mums labai prielankus visados mums pareikalavus svetainės jis duoda dykai. Bet žinoma, tokiose svetainėse nevalia imti įžangos nei daryti piningų kolektos, o prakalbų rengimas, garsinimas laikraščiuose plakatai ir t. t. daug kainuoja. Taigi L. L. Paskolos komitetui surengus keletą tokių prakalbų pasidarė nemažai iškaščių. Vakaro vedėjas perstatė visą dalyką susirinkusiems ir paprašė, kad kas kiek galėtų paaukoti iškaščių padengimui. Geros valios žmonių atsirado nemažai kurie sumetė \$34.04. Ankavo sekanti; J. Duchowicz — \$5.00, po viena dolerį: F. Bartkus, J. Šiukis, I. Paurasas, J. Juozaitis, A. Juocius, L. Petrauskas, A. Žylienė, A. Jančius, V. Petraitis, E. Leistras (?); po 50c: J. Armon, J. Blažis, C. Uselis, S. Mastauskienė, A. A. Sa, J. Noreika ir Z. Lekauskas. Kitų smulkesniais, L. L. P. bonų užrašyta už virš \$2,000.00.

Visiems aukavusiems ir bonų užsirašiusiems L. L. paskolos komitetas taria širdingiausią ačiū.

L. L. P. komit. narys J. M. L. Vyčių 36 kp. darbuotė.

Rugs. 25 d. McKinley Parke svet. L. Vyčių 36 kp. vaidino "Katra neįšmanė". Vaidinimas visais žvilgsniais nusišė, nes buvo parinktos gabios artistės, kurios savo roles puikiai išpildė. Vaidino šios: Z. Mastauskaitė, J. Rim-

kaitė, E. Statkienė ir A. Ivinskaitė.

Naujasis Vyčių choras po Gaubio vadovystę padainavo dvi jausmingas dainas. Prie gabaus p. Gaubio lavinimo Vyčių kp. choras dainavime gali puikiai pasirodyti.

L. Vyčių 36 kp. veikėja

Spalių 9 d. po pamaldų, gerb. klebonui Briškai maloniai sutinkant, įvyks Šv. Kaz. Dr-jos Generalio Igaliojimo Amerikoje prakalbos ir įrašėjimai į narius Šv. Kaz. dr-jos. Todel visi malonėkite atsilankyti. Reporteris.

IS TOWN OF LAKE.

Šv. Cecilijos choras laikys mėnesinį susirinkimą spalio 7 d. š. m. baž. svet. Prasidės tuojuo po pamaldų. Nariai teiksites skaitlingai susirinkti, nes bus įvairūs raportai išduoti iš praeito veikimo. Korespondentė.

Ž. Ž. Rytoj, spalio 8 d.

BIZNIERIAI GARSINKITES "DRAUGE"

LITHUANIA Arčiausia pasiekimui Lietuvos vieta. Geras maistas, ir užtikrinti. Didelis pasivaikščiojimų vieta. Visi parankumai, moderniško laivo.

RED STAR LINE Išplaukia kas savaitę Pter 68-62 North River, New York. Samland New York (Spalio 15) Gothland Hamburg (Rugs. 22) Tik 3-čia klasa Finland New York (Lapkr. 5) Lapland Rugs. 27 Zealand Spal. 13 Kroomland Antwerp (Spalio 22) Lapland ... Spalio 23

AMERICAN LINE Manchuria New York (Lapkr. 23) Mongolia ... Spalio 26 Minnetakda Hamburg (Rugs. 22) Tikrai tiesiai į Piliuau INTERNATIONAL MERCHANTILE MARINE CO. 116 laivų — 1,250,000 tonn. Chicago: F. C. Brown, West Pass Agent, 44 North Dearborn St.

Pranešimas Lietuvaitėms.

Šiuomi pranešu Chicago's lietuvaitėms, kad siuvu drabužius, darbą atlieku atsakančiai, už prieinamą kainą. Reikale meldžių kreiptis šiuo adresu:

MARIJONA MAGIULIONIUTĖ 2338 S. Leavitt Str. Chicago, Illinois (2-ros lubos iš užpakalio)

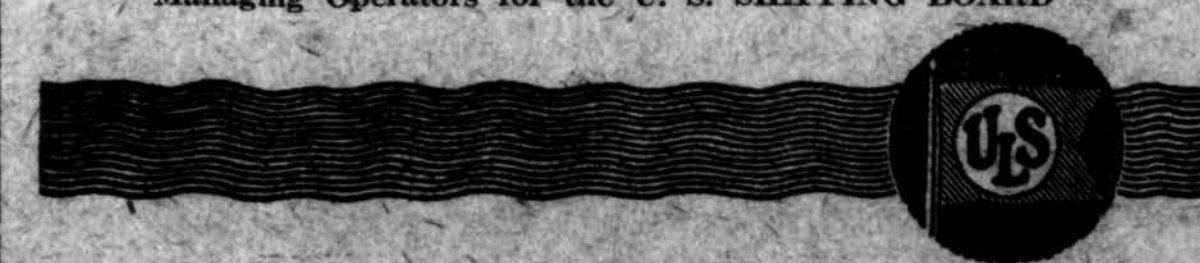

General Agent Central Contracts ir Rytines Europos NORTH GERMAN LLOYD, BREMEN Iš New Yorko tiesiai į BREMEN — DANZIGA — LIEPOJU Tiesioginis susisiekimas į LIEPOJU per Danzigą, Tiesus persilaukimas nuo liuvo ant liuvo HUDSON ... Spalio 15, Gruodžio 3 PRINCESS MATOIKI Spalio 22 ir Gruod. 10 POTOMAC Lapkr. 12, Gruodžio 31

IS NEW YORKO TIESIAI Į CHERBOURG—BREMAN su dideliais ir greitais garlaiviais tarp Amerikos ir Vokietijos prieplaukų AMERICA Lapkričio 1, Lapkr. 29 ir Sausio 3 GEORGE WASHINGTON Lapkr. 5, Gruod. 8, Sausio 17

Ant visų šiuo garlaivių, trojos klesos, keliauninkai yra autalpinami atskiras kajutės po 2, 4 arba 6 ypatas. Užtikrintai ir geras maistas yra suteikiamas permainant kiekvieną dieną. Iki reikėtų pas Argentus del

H. Claussenius & Co., General Western Pass. Agents 100 N. LA SALLE STR. CHICAGO. Telephone Franklin 4150 MOORE & McCORMACK COMPANY INC. ROOSEVELT STEAMSHIP COMPANY INC. UNITED AMERICAN LINES INC. Managing Operators for the U. S. SHIPPING BOARD

ATYDAI

Gerb. Klebonų ir Vargonininkų

Išigijus nuosavą milžinišką dirbtuvę, turint daug vietos, pasitengė turėti gatavų visokios rūšies ir didumo Vargonų.

Siuom tarpu turime greitam pardavimui antros rankos Vargonus: 17 balsų — 8 Registrais, Dviem Manualais ir Pedalais. Electros dumimas. Aukštis 18 pėdų, plotis 12 pėdų, Gilius 8 ped. Visos mechaninės dalys pėdirbtos ir pagerintos. Fronto dūdes auks. bronz. atrodo kaip nauji ir balsai labai gražūs.

Antri vargonai 14 balsų. 6 Regi strais, 2 Manualais ir Pedalais pradėti statyti dirbtuvėj, bus gatavi į 6 savaites.

Tų vargonų specifikacijas išsiųsim ant pareikalavimo ir apie kainą meldžiam kreiptis į dirbtuvės ofisą:

RADZEVICZ ORGAN COMPANY (Inc.)
262 Washington Avenue,
Belleville, N. J.

ATIDARYMAS! ATIDARYMAS!

NAUJOS KRAUTUVES

Subatoje, Spalio-Oct. 8 d., 1921

YANCHUS & VILIMAS

Lietuvių Drabužių Krautuve

4140 Archer Ave., Brighton, Parke

Nauja krautuve, naujas stock'as, Naujas žemos kainos Lietuviai su Lietuviais. Didelis pasirinkimas Vyriškų ir Moteriškų Drabužių. Visi kviečiami ant atidarymo. YANCHUS ir VILIMAS.

SUSTOK PASKAITYK IR PASINAUDOK ŠIA TUOJAUS

Nesusk piningų iškaite. Tikrai iškreip šį pagarsinimą ir pasiskel mums su savo vardu pavarde ir adresu o mes pristatysime jums šiuos keturius naudingus dalykus kuriuos galėsite per dešimtis dienų išmėginti. Jeigu nori pasinaudoti šiuo pasiūlymu tai nelauk ilgai, bet stiesk tuojau.

1. CUKROO LAIKRODIS. Ką tik atvežtas iš Europos. Šis laikrodis yra 8x12 didžio padirbtas iš geriausio medžio gražiai išpildytas. Vidurini jo yra padirbtas iš geriausio medžio ir užtikrintas laikyti laika punktu. Gegeretelsoka iš laikrodžio ir kukuoja pusvalandžius ir valandas. 2. AUGSTOS RUKIES KISEININIS LAIKRODIS. Padirbtas iš geriausio materijolo su tikrais "jewels". Laika užtikrinama gerai. Je turi sidabro viršelius su gražiom įreiktom kvietkom. Laikrodis yra garantuojamas ant daugelio metų. 3. AUTOMATISKAS SAUTUVAS. Labai naudingas dalykas del apsigimimo. 4. BAROMETERIS IR THERMOMETERIS. Parodo ora diena prieš laika. Šis instrumentas yra pritaikytas prie medžio kuris yra labai gražiai išpildytas ir supildytas. Thermometeris parodo temperatūra. Šis naudingas dalykas turėtų rasti kiekvienam namui. ATSMINK KAD NE VIENA, BET VISUS KETURIUS DALYKUS GAUSI U2 \$9.00. Neabejoki! Bet rasyk šlaiden žiedamas 50c. krasos ženkliu padengimui persiuntimo lošu o mes pristatysime Tamstai šį nepaprastą vertės setą. Kuomet aplaikiysi dalykus tuomet pactorui užmokėsi \$9.00. Parodyk šį setą savo kaimynams lai jie supranda apie jo rūsį. Jeigu gali darodyti kad šis setas nėra dvigubai tiek vertas kaip jo kaina, tai mes sugrąžinsime jums pinigų atgalios. VEIK GREITAI IR TUOJAUS!

UNION SALES COMPANY

Dept. 226 673 W. Madison Street Chicago, Ill.